ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο Ν. Ψυχικό
Αριθμός Άδειας 3

ΕΛΤΑ Hellenic Post

Κωδικός 3373

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΝΕΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ

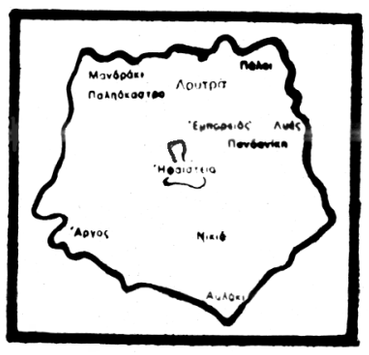

«Πολυβότης γὰρ εἷς τῶν γιγάντων ὑπὸ τοῦ Διὸς βληθεὶς ἠνείχετο· Ποσειδῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν ἀφεὶς τὴν τρίαιναν τοῦ μὲν ἥμαρτε· γέγονε γὰρ νῆσος τὸ βληθὲν Νίσυρος».

«Νῆσος ἑπταστάδιος πως τὴν πείμετρον, ὑψηλὴ καὶ θεατροειδὴς συναπτομένη χώμασι πρὸς τὴν ἤπειρον καὶ ποιοῦσα δίπολιν τρόπον τινὰ τὴν Κνίδον, κατ' αὐτὴν δὲ Νίσυρος πελαγία». (Στράβων)

ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΙΣΥΡΙΩΝ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
ΕΠΑΙΝΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Γραφεία: 3ης Σεπεμβρίου 25 (104 32 Αθήνα) ❖ Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2009 - Περ. Γ' ❖ Αρ. φύλλου 109

Γέρε Χρόνε, φύγε τώρα!

Χρεωμένος και υπόλογος απέναντι στη διεθνή Κοινωνία, μας αποχαιρετά ο χρόνος που φεύγει, αφού όλες οι ελπίδες και οι προσδοκίες που στηριξε σ' αυτόν η ανθρωπότητα έμειναν ανεκπλήρωτες. Γι' αυτό και ο κόσμος απογοητευμένος, για άλλη μια φορά, τον κατευοδώνει με περιφρόνηση και ξαναγυρίζει στην καθημερινότητά του, απαράλλαχτη και αναλλοίωτη όπως και πριν:

Με τον πόλεμο να μαίνεται σε πολλές περιοχές της Γης και με εκατόμβες αθώων θυμάτων, την ώρα μάλιστα που από μύρια στόματα και σε όλες τις γλώσσες ακούεται το θεόσταλτο μήνυμα «Και επί Γης ειρήνη».

Με αναρίθμητες ομάδες πληθυσμού να λιμοκτονούν απέναντι στα ανάλγητα βλέμματα της σπάταλης και ευημερούσας διεθνούς κοινωνίας.

Με την ανεργία να διογκώνεται και να παίρνει ανεξέλεγκτες διαστάσεις, καταδικάζοντας το παγκόσμιο εργατικό δυναμικό σε απραξία και μαρασμό, με κατάληξη τη φτώχεια, την πείνα και την ανέχεια.

Με τη λαθρομετανάστευση να παίρνει ολοένα ευρύτερες διαστάσεις, οδηγώντας πρόσωπα δυστυχή και πεινασμένα σε αναζήτηση μιας καλύτερης ζωής, αδιαφορώντας για τον κίνδυνο να εκβραστούν τυμπανιαία πτώματα σε κάποια ερημική ακτή.

Με το περιβάλλον του Πλανήτη – παρά τη διεθνή φαινομενικά έντονη, πλήν σοβαροφανή, φροντίδα για την προστασία του – συνεχώς να μολύνεται και να καταστρέφεται, με ολέθριες επιρροές στην υγεία του κόσμου.

Με την οικονομία των λαών να κλονίζεται συθέμελα με ολέθριες συνέπειες στη διεθνή αγορά και δυσμενείς επιπτώσεις στον οικογενειακό προϋπολογισμό των εργαζομένων.

«Όμορφος κόσμος, ηθικός και αγγελικά πλασμένος», έγραφε κάποτε ο ποιητής. Άραγε θα είχε και σήμερα την ίδια γνώμη;

Και για να έρθουμε στα καθ' ημάς, κομμάτι αυτού του κόσμου η Νίσυρος ζει τον απόηχο της διεθνούς αυτής πραγματικότητας και δέχεται, σε όποιο βαθμό τής αναλογεί, τις επιρροές της.

Πολλά και συσσωρευμένα κι εδώ τα προβλήματα που, για άλλη μια φορά, μας άφησε άλυτα ο χρόνος που φεύγει. Οι συνθήκες ζωής καθηλωμένες στα ίδια χαμηλά επίπεδα. Η νεολαία χωρίς καμιά φροντίδα σπαταλά άσκοπα τον πολύτιμο χρόνο της. Ανεκμετάλλευτος μένει και ο φυσικός πλούτος, με τα Λουτρά να παραμένουν αναξιοποίητα και το ηφαίστειο, αυτό το θείο δώρο της φύσης, να παραμένει στην αφάνεια χωρίς ιδιαίτερη φροντίδα και με τη διαφήμισή του ακόμα να έχει αφεθεί στα χέρια τουριστικών παραγόντων στην Κω. Ενώ το ανεπανάληπτης ομορφιάς τοπικό αγροτικό περιβάλλον καθώς και η πρωτόγνωρη μαγευτική βλάστηση του νησιού, συνεχίζουν σταθερά την πορεία προς την καταστροφή, χωρίς καμιά αποτελεσματική φροντίδα για την προστασία τους.

Δεν ταιριάζει, βέβαια, να γκρινιάζουμε τέτοιες χρονιάρες μέρες, όμως το επιβάλλει η πραγματικότητα.

Ας εισπνεύσουμε λοιπόν αέρα αισιοδοξίας, ας ενώσουμε όλοι μαζί τις ελπίδες και τις προσδοκίες μας στο Νέο Χρόνο που έρχεται και ας ευχηθούμε να δώσει δύναμη στους τοπικούς μας Άρχοντες να ευοδωθούν οι προσπάθειές τους, ώστε να ξημερώσει για το νησί μας μια ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ!

ΘΕΣΕΙΣ - ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

➠ Ασιάθμητοι ανασταλτικοί παράγοντες

Πλούσιο είναι το πρόγραμμα των έργων του Δήμου και για το καθένα έχουν αναληφθεί οι απαιτούμενες ενέργειες. Όμως πάντα ξεφυτρώνουν και μπαίνουν μπροστά τείχη απόρθητα, που είτε λέγονται γραφειοκρατικά γρανάζια, είτε, ελλείψει πιστώσεων, το αποτέλεσμα είναι ότι φρενάρουν τις διαδικασίες και εμποδίζουν την πορεία των έργων.

Τελευταία μάς προέκυψε και η τακτική των ενστάσεων, που συνοδεύουν σχεδόν κάθε διαγωνισμό και προέρχονται από την πλευρά των απορριπτομένων. Αναφαίρετο, βέβαια, το δικαίωμα, όταν όμως παραχρησιμοποιείται, τότε προκαλεί κούραση και αγανάκτηση.

Πριν καλά-καλά αποδεσμευτούν τα έργα της «Καζάρμας» και της Τάβλας του Γιαλού, νέα ένσταση βρίσκεται σε εξέλιξη και αφορά την προμήθεια μηχανημάτων για την επέκταση των εγκαταστάσεων αφαλάτωσης. Η υπόθεση βρίσκεται στο Συμβούλιο της Επικρατείας και πρόκειται να εκδικαστεί στις αρχές του νέου χρόνου. Στο μεταξύ οι ανάγκες πιέζουν, το έργο καθυστερεί, το κόστος ανεβαίνει και ο Δήμος τρέχει για να προλάβει.

➠ Ασέβεια ή ανευθυνότητα·

Ανελλιπώς αποστέλλεται η εφημερίδα μας στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Νισύρου, με την ελπίδα ότι κάποιος από τους εκεί υπεύθυνους θα ευαισθητοποιείτο και θα φρόντιζε για την ταξινόμηση και διαφύλαξή της για μελλοντική χρήση και ενημέρωση τυχόν ενδιαφερομένων.

Όπως μάθαμε όμως το περασμένο καλοκαίρι σε επίσκεψή μας στη Βιβλιοθήκη, ελάχιστα μόνο φύλλα υπάρχουν εκεί, γιατί τα υπόλοιπα δεν τους τα στέλλουν από τη Δημαρχία.

Ερευνήσαμε το θέμα και ζητήσαμε πληροφορίες από την αρμόδια δημοτική υπάλληλο, η οποία μας δήλωσε ότι οι εφημερίδες παραδίδονται στη Δημαρχία – ενώ παραλήπτης είναι η Βιβλιοθήκη – απ' όπου θα έπρεπε να φροντίσουν να τις παραλαμβάνουν οι υπάλληλοι της Βιβλιοθήκης, πράγμα όμως που δεν συμβαίνει. Και όταν προσφερθήκαμε για τη μεταφορά, πήραμε την απάντηση, ότι μετά από κάποιο χρονικό διάστημα οι εφημερίδες καταστρέφονται.

Μήπως πρέπει να τραβήξεις κάποια αυτιά, κύριε Δήμαρχε;

ΝΑΤΡΟΧΛΩΡΙΟΘΕΙΟΥΧΑ ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ ΜΑΝΔΡΑΚΙΟΥ ΝΙΣΥΡΟΥ

Μια βαρειά κληρονομιά σε ώμους αδύναμους

Ως πρώτο θέμα, στον απολογισμό του χρόνου που φεύγει, εγγράφεται η αρνητική εξέλιξη όσον αφορά τη δημοπράτηση του έργου αναστήλωσης των Λουτρών, όπως γράψαμε και στο προηγούμενο φύλλο μας. Γιατί ήταν μια προοπτική που άφηνε να φανεί ένα, έστω, ίχνος αισιοδοξίας για την τύχη αυτού του έργου, η οποία σε πρώτη τουλάχιστον προσέγγιση ναυάγησε.

Βέβαια, οι πληροφορίες λένε ότι «δεν χάθηκε ο πόλεμος», ότι το θέμα δεν έκλεισε, αφού υπάρχει ενδιαφέρον από πλευράς τεχνικών εταιρειών, με την προϋπόθεση να γίνει διαπραγμάτευση κάποιων όρων της σύμβασης, πρόταση που έχει αποδεχθεί το Δημοτικό Συμβούλιο.

Όμως η οποιαδήποτε αισιοδοξία – και μακάρι να είναι αυτή τη φορά θετική – δεν πρόκειται να απαλείψει από την ιστορία των Λουτρών το στίγμα που προκάλεσε η κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει οι εγκαταστάσεις τους. Μια κατάσταση που αποτελεί βάναυση προσβολή και περιφρόνηση στη μνήμη αυτών που τα δημιούργησαν. Εκείνοι, σε εποχές ισχνών αγελάδων, μπόρεσαν και δημιούργησαν αυτό το λαμπρό υδροθεραπευτήριο, το οποίο προσέδωσε αίγλη και κύρος στό το

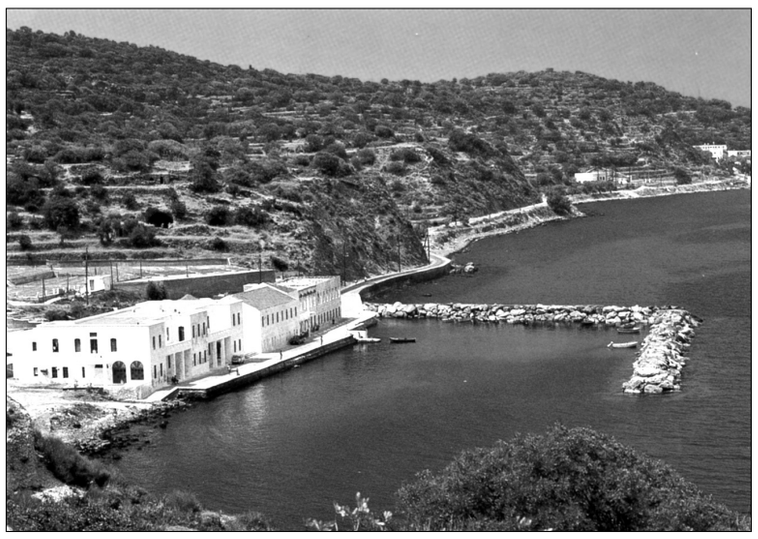

νησί και κατέστησε τη Νίσυρο πρωτοπόρο της τουριστικής ιδέας, που μόλις τότε άρχισε να καλλιεργείται και να απλώνει τα πλοκάμια της. Κι εμείς – και βέβαια όχι όλοι εμείς – στον αιώνα της τεχνολογίας και των οικονομικών παροχών, δεν σταθήκαμε ικανοί ούτε να το συντηρήσουμε, μια ιστορία θλιβερή και χιλιοειπωμένη.

Πέρα όμως από τη συναισθηματική του πλευρά, το θέμα έχει επιπτώσεις και στα οικονομικά συμφέροντα του νησιού, ειδικά σήμερα που τόσο ενδιαφέρον επιδεικνύεται για την ανάπτυξη του θεραπευτικού τουρισμού.

Είκοσι σχεδόν χρόνια έχουν περάσει από την αποφράδα εκείνη ημέρα που οι Νισύριοι, εντελώς ανυποψίαστοι, είδαν να θάβονται, χωρίς κανένα λόγο, ο ιδρώτας και ο μόχθος των γονιών τους και των παππούδων τους κάτω από τα ερείπεια του κτηριακού συγκροτήματος των Λουτρών. Και η οργή και η αγανάκτηση που ένιωσαν τότε παραμένουν μέχρι σήμερα αναλλοίωτες, αφού στο διάστημα που έχει περάσει όλες οι ελπίδες αποδείχτηκαν φρούδες και όλες οι υποσχέσεις ανεκπλήρωτες.

Και όμως θα έπρεπε – αποτελούσε και αποτελεί υποχρέωση των κατά καιρούς αρμοδίων – η αναστήλωση και αξιοποίηση των δημοτικών ιαματικών Λουτρών να βρισκόταν πάντα στην πιο υψηλή προτεραιότητα. Γιατί τα οφέλη από τη λειτουργία των Λουτρών θα ήταν πολλά και ποικίλα, το κέρδος ανυπολόγιστο και η προβολή της Νισύρου θα ξεπερνούσε κάθε προσδοκία. Αντί αυτού, το θέμα αναφερόταν κάθε φορά ως μία πομπώδης εξαγγελία από τα προεκλογικά μπαλκόνια, αφου οι τυχόν ενέργειες που είχαν αναληφθεί κατά καιρούς, όλες οδηγήθηκαν σε αρνητικό αποτέλεσμα. Και για να είμαστε δίκαιοι με την ιστορία, μόνο μια φορά η υπόθεση έφθασε στο στόχο της. Και εγκρίθηκε τότε σημαντική πίστωση, αρκετή για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα, όμως πέρασε η προθεσμία που είχε τεθεί για την απορρόφησή της, χωρίς να καταφέρουν οι τότε υπεύθυνοι να την αξιοποιήσουν. Και το τραγικό αποτέλεσμα ήταν να πάρει πίσω την πίστωση το Υπουργείο, ενώ μια πινακίδα, ανηρτημένη μέχρι σήμερα στον τοίχο του κτηρίου των Λουτρών, φροντίζει να θυμίζει αυτή τη θλιβερή εξέλιξη.

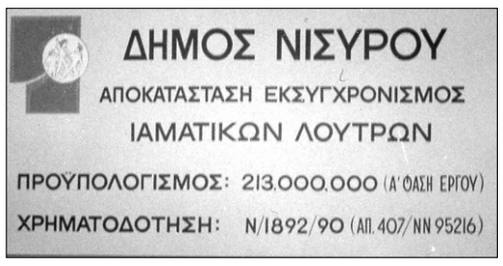

Φθάσαμε έτσι στη σημερινή εποχή, που και το τελευταίο χωριουδάκι προσπαθεί να αξιοποιήσει και να υπερτονίσει κάποιες τοπικές ασημαντότητες, με στόχο την προβολή και την τουριστική του αναβάθμιση, ενώ η Νίσυρος δεν μπορεί να αξιοποιήσει τα πλούσια δώρα με τα οποία την έχει προικίσει η φύση.

Η επαναλειτουργία των Λουτρών αποτελεί διακαή πόθο και προσδοκία της παννισυριακής κοινωνίας, η οποία παρακολουθεί με αισιοδοξία τις εξελίξεις που σημειώθηκαν στην προηγούμενη και συνεχίζονται από τη σημερινή Δημοτική Αρχή. Η πρώτη φάση είναι αλήθεια ότι απογοήτευσε. Ελπίζουμε και αισιοδοξούμε στην επόμενη, τα πράγματα να πάνε καλύτερα.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικ. Συμβουλίου του «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ» απευθύνουν στα Μέλη και τους Φίλους του Συλλόγου και σ' όλους τούς όπου γης συμπατριώτες μας θερμές ευχές για ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ και ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΧΡΟΝΙΑ

ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΖΥΜΩΣΕΙΣ

Χρονιά δημοτικών εκλογών αυτή που μας έρχεται. Κι όπως μαθαίνουμε, έχουν αρχίσει και στη Νίσυρο ανάλογες, διερευνητικού χαρακτήρα, προεκλογικές ζυμώσεις.

Βέβαια, όπως κάθε φορά, τον τελευταίο λόγο για το τι θα βγάλει η κάλπη τον έχουν οι ψηφοφόροι του νησιού μας, των οποίων η εφημερίδα μας ανέκαθεν σεβάστηκε το δικαίωμα ελεύθερης έκφρασης των επιλογών και των προτιμήσεων.

Όμως διατηρεί και η ίδια το δικαίωμα έκφρασης και των δικών της απόψεων. Και μ' αυτό το δικαίωμα, αλλά και από ενδιαφέρον και αγωνία για το καλό της κοινής γενέτειράς μας, θέλουμε να θυμίσουμε ότι, πολλές φορές στο παρελθόν οι ίδιοι οι ψηφοφόροι μετάνοιωσαν για τις επιλογές τους και με αγανάκτηση τις κατεδίκασαν. Στο χέρι τους λοιπόν είναι, αυτή τη φορά να αποφύγουν παρόμοιες καταστάσεις, για τις οποίες και οι ίδιοι θα ξανανιώσουν ενοχές και από τις οποίες ζημιωμένο και πάλι θα βγει το νησί μας. Γνωρίζουν πολύ καλά τι πρέπει να κάμουν, γιατί έχουν συναίσθηση των υποχρεώσεών τους απέναντι στο Δήμο, αλλά και της ευθύνης τους να αποφύγουν τους πειραματισμούς και να τον εμπιστευθούν σε χέρια άξια και ικανά. Σε χέρια που συγκεντρώνουν όλα τα εχέγγυα για να βοηθήσουν τη Νίσυρο να συνεχίσει την προς τα εμπρός πορεία της, να ανεβεί ψηλά και να κατακτήσει τη θέση που της ανήκει ανάμεσα τουλάχιστον στον νησιωτικό περίγυρό της, με τον οποίο θα πρέπει να ομολογηθεί πως η συμπόρευσή της είναι υπολειπόμενη και εμφανώς υστερούσα.

Η Νίσυρος συγκεντρώνει όλες τις προϋποθέσεις για να γίνει δακτυλοδεικτούμενη. Εκείνο που χρειάζεται είναι ένας άξιος ηγέτης, τον οποίο καλούνται οι ψηφοφόροι να της τον εξσφαλίσουν.

Και αυτοί ξέρουν ότι σε καμιά περίπτωση η Δημαρχία μας δεν θα πρέπει να γίνει «του Κασίδη το κεφάλι», ούτε και στην καρέκλα του Δημάρχου να θρονιαστεί η αδράνεια και η αναξιότητα. Και το ξέρουν πολύ καλά. Φτάνει να μπορέσουν να αποφασίσουν ανεπηρέαστοι από τους υποψηφιακούς περίγυρους και μακριά από το κλίμα οξύτητας και διχαστικών αντιπαραθέσεων, τις οποίες έχει πληρώσει ακριβά ο κόσμος του νησιού μας.

Υ.Γ. Από το «Βήμα της Κω» αντιγράφουμε:

1. Πολλά είναι τα σενάρια για τη Νίσυρο ενόψει του νέου Καποδίστρια. Τα πιο πιθανά είναι είτε να συνεχίσει ως έχει, δηλαδή ένας Δήμος όλο το νησί, είτε να ενωθεί με το Δήμο της Κω, κάτι που δεν αρέσει και ιδιαίτερα στους Νισύριους.

2. Η Νίσυρος θα την πληρώσει; Ακούω συχνά το Δήμαρχο Κω να αφήνει υπονοούμενα (σαν κάτι να ξέρει) ότι θα πρέπει να υπολογίζει και η Νίσυρος για τον ενιαίο Δήμο, εκτιμώντας ότι θα γίνει συνένωση δήμων ανά Επαρχείο, φέρνοντας ως παράδειγμα την καλή λειτουργία του Λιμενικού Ταμείου. Ριγμένη και από εδώ η Νίσυρος, πάνω που πήγε να ορθοποδήσει;

Η ΔΑΠΑΝΗ για την εκτύπωση και κυκλοφορία του φύλλου αυτού της εφημερίδας μας, καλύφθηκε από το συμπατριώτη μας ΝΙΚΟ ΑΝΔΡΙΩΤΗ, από τη Ν. Υόρκη, ο οποίος διέθεσε γι' αυτό το σκοπό το ποσό των χιλίων (1.000) δολαρίων. Τον ευχαριστούμε πολύ.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικ. Συμβουλίου του «Γνωμαγόρα» προσκαλούν τα μέλη και τους φίλους του Συλλόγου στην κοπή της Βασιλόπιτας, που θα γίνει στη Γιαννίδειο Νισυριακή Εστία το Σάββατο 16 Ιανουαρίου 2010 και ώρα 18.30.

Σας περιμένουμε για να ανταλλάξουμε ευχές για τον Καινούργιο Χρόνο.

ΝΙΣΥΡΟΣ ΚΑΙ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ:

Το πέρασμα στη βιομηχανοποίηση του νησιού

Στόχος του εν λόγω άρθρου είναι να προσπαθήσει να ενημερώσει υπεύθυνα και με επιστημονική έως ένα βαθμό προσέγγιση τη Νισυριακή κοινότητα, διατηρώντας απλουστευμένο τρόπο γραφής, σχετικά με το θέμα της Γεωθερμίας που έχει αναθερμανθεί στο νησί μας. Οφείλουμε να αναφέρουμε πως δεν είμαστε εκ των προτέρων αρνητικοί απέναντι στην εκμετάλλευση της γεωθερμικής ενέργειας στον Ελλαδικό χώρο, καθώς και κάθε ανανεώσιμης πηγής ενέργειας για την παραγωγή απαραίτητης ηλεκτρικής ενέργειας. Εναρκτήριο λάκτισμα της προσπαθειάς μας αυτής είναι η διατήρηση της μοναδικότητας και της ομορφιάς της Νισύρου.

Ιστορική Αναδρομή

Το γεωθερμικό δυναμικό της χώρας μας άρχισε να ερευνάται, να αξιολογείται και να καταγράφεται από το 1972. Κύριος φορέας βασικής έρευνας ήταν το ΙΓΜΕ (Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών), το οποίο και έχει καλύψει σημαντικό τμήμα το Ελλαδικού χώρου. Η συστηματική αξιολόγηση και επεξεργασία των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν για τον προσδιορισμό του γεωθερμικού δυναμικού, άρχισε το 1977, ως απόρροια μιας γενικευμένης συμφωνίας συνεργασίας ανάμεσα στη ΔΕΗ και την ENEL (Ιταλία).

Το ξεκίνημα του ερευνητικού προγράμματος επικεντρώθηκε στα νησιά της Μήλου, της Νισύρου και της Λέσβου, καθώς και τις περιοχές των Μεθάνων, Σπερχειού, και Αιδηψού – περιοχές δηλαδή που από την αρχαιότητα ήταν γνωστές για τις θερμές πηγές τους. Στη συνέχεια προστέθηκαν και άλλες περιοχές, όπως η Κώς, η Σαντορίνη, η Κίμωλος, η ευρύτερη περιοχή του Στρυμώνα, της Ξάνθης, της Σαμοθράκης του Έβρου και άλλες .

Το Γεωθερμικό Πεδίο της Νισύρου

Οι γεωλογικές έρευνες ξεκίνησαν το 1973 περιλαμβάνοντας εννέα συνολικά ερευνητικές γεωτρήσεις μέσου βάθους 70m μέσα στην καλδέρα του ηφαιστείου. Οι πρώτες ενδείξεις αποκάλυψαν τη μεγάλη θερμική ανωμαλία της περιοχής, δεδομένου ότι η γεωθερμική βαθμίδα, δηλαδή το πόσο αυξάνεται η θερμοκρασία ανά μονάδα βάθους (συνήθως ως μονάδα βάθους ορίζονται τα 100m), φθάνει μέχρι και 20 φορές την τιμή της μέσης γήινης.

Από τα συμπεράσματα αυτά προέκυψε πως το γεωθερμικό δυναμικό της είναι της τάξης των 40-50MW. Με δεδομένες τις ενεργειακές ανάγκες του νησιού (1-2MW), **είναι δυνατή η ηλεκτροδότηση στο γειτονικό νησιωτικό συγκρότημα που περιλαμβάνει την Κώ, Τήλο, Κάλυμνο και Λέρο.**

Οι μετέπειτα βαθιές γεωτρήσεις έρευνας παραγωγής σε βάθος 2000m αποκάλυψαν ταμιευτήρα υψηλής ενθαλπίας (εκμεταλλεύσιμο για την παραγωγή ενέργειας), στο εσωτερικό της καλδέρας. Το σενάριο υλοποίησης της γεωθερμίας προέβλεπε κατ'αρχήν την εγκατάσταση δύο μονάδων 5MW η καθεμία. Βάση μελέτης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, έχει επιλεχθεί το ακατοίκητο νότιο μέρος του νησιού, 3 km νοτιοανατολικά των Νικιών (Αγία Ειρήνη) σε σημείο που δεν είναι ορατό, όπου θα γίνει διάνοιξη πέντε πηγαδιών και εγκατάσταση μιας μονάδας 10MW περιβαλλοντικά αποδεκτής και οικονομοτεχνικά συμφέρουσας, κατά την άποψη της ΔΕΗ

Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα Αξιοποίησης της Γεωθερμίας

Μερικά από τα κυριότερα πλεονεκτήματα που συνδέονται με την αξιοποίηση της γεωθερμικής ενέργειας είναι τα πιο κάτω:

1. Η γεωθερμία αποτελεί ανανεώσιμη πηγή ενέργειας στην περίπτωση που λαμβάνεται μέριμνα για την ανανέωση των γεωθερμικών ρευστών στον ταμιευτήρα.

2. Αποτελεί μια σχετικά ασφαλή και ήπια μορφή ενέργειας εφόσον λαμβάνονται αποδεκτά μέτρα για την παρεμπόδιση ανεπιθύμητων εκλύσεων αερίων και τη διαχείριση του αλμόλοιπου. Το τι είναι ο αλμόλοιπος θα εξηγήσουμε πιο κάτω.

3. Το κόστος λειτουργίας ενός γεωθερμικού σταθμού είναι μικρότερο σε σύγκριση με το κόστος λειτουργίας άλλων ανανεώσιμων μορφών ενέργειας (π.χ αιολικά πάρκα).

4. Η γεωθερμική ενέργεια, εκτός από την παραγωγή ισχύος, στην τελική υποβαθμισμένη μορφή της, δηλαδή όταν η ενθαλπία είναι χαμηλή, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αγροτικές καλλιέργειες, οικιακή ψύξη και θέρμανση. Ο τρόπος αυτός εκμετάλλευσης σε κάθε περίπτωση μας βρίσκει σύμφωνους όσον αφορά την ανάπτυξη και την κάλυψη αντιστοίχων ενεργειακών αναγκών της Νισύρου.

5. Είναι εφικτή η παραγωγή χρήσιμων παραπροϊόντων από την επεξεργασία του γεωθερμικού ρευστού.

Ανάμεσα στα μειονεκτήματα της γεωθερμικής εκμετάλλευσης περιλαμβάνονται:

1. Το σχετικά υψηλό κόστος των έργων για την αξιοποίηση του γεωθερμικού πεδίου

2. Η έλλειψη εκτεταμένης κατασκευαστικής εμπειρίας σε μονάδες ισχύος που εκμεταλεύονται γεωθερμικά πεδία ενεργών ηφαιστείων.

3. Το αναπόφευκτο γεγονός πως η αξιοποίηση της γεωθερμίας συνοδεύεται απο αναγκαστική – απαραίτητη στις αρχικές δοκιμές, αλλά και λόγω ατυχημάτων – έκλυση στην ατμόσφαιρα ρυπαντών όπως το υδρόθειο και η αμμωνία.

4. Τα προβλήματα διάθεσης του αλμόλοιπου, είτε με επανεισαγωγή σε γεωτρήσεις είτε με διάθεση στη θάλασσα.

5. Η περιορισμένη ζωή (περίπου 15-25 έτη) των πηγαδιών γεώτρησης και του λοιπού εξοπλισμού, καθώς η πίεση εξόδου του γεωθερμικού ρευστού (ατμός) από μια παραγωγική γεώτρηση μειώνεται ετησίως με ρυθμό 5% έως 10%. Επιπλέον τα γεωθερμικά ρευστά περιέχουν σημαντικό αριθμό ρυπαντών, που αφενός επικάθονται στα διάφορα μέρη της εγκατάστασης, αφετέρου διαβρώνουν μέρη του εξοπλισμού της μονάδας. Οι κυριότεροι ρυπαντές είναι μικρά κατάλοιπα πετρωμάτων που αιωρούνται στο γεωθερμικό ρευστό, όπως άλατα χλωρίου, νατρίου κλπ, καθώς και διάφορα διαλελυμένα αέρια όπως το μεθάνιο, το υδρόθειο κ.α.

Τέλος, οι σημαντικές ποσότητες αλάτων στο γεωθερμικό ρευστό της γεώτρησης επιταχύνουν την ηλεκτρολυτική διάβρωση των υλικών της εγκατάστασης. **Η εμπειρία έχει δείξει πως η διάρκεια ζωής του τεχνικού εξοπλισμού μιας γεωθερμικής μονάδας εκτιμάται στα 25 περίπου έτη, ενώ για τα εξαρτήματα της γεώτρησης, ο ονομαστικός χρόνος ζωής τους είναι περίπου 10 έτη, ο πραγματικός είναι μικρότερος.**

6. Δύσκολός ο υπολογισμός του αριθμού γεωτρήσεων, καθώς και η διάταξη τους, ώστε να μην επηρεάζεται η μια από την λειτουργία των άλλων, καθώς και η πρόβλεψη για κατασκευή νέων σε περίπτωση που απαιτείται αύξηση της παραγωγής ή που η παροχή των ήδη υπαρχόντων γεωτρήσεων μειωθεί μετά την πάροδο των χρόνων. Να σημειωθεί ότι ο διαθέσιμος χώρος πεδίου στη Νίσυρο είναι ελάχιστος – μόλις 3Km^2 – και σε καμία περίπτωση δεν επαρκεί για την εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής έως και 50 MW$_e$.

Ανάλογα με τη σύσταση του εδάφους και τον ρυθμό επανεισαγωγής του ρευστού στη γεώτρηση εισαγωγής, είναι δυνατή η πρόκληση μικρό-σεισμικότητας της τάξης των 3-4R, η οποία γίνεται αισθητή σε ακτίνα 3-5km, όπως στην περίπτωση της Βασιλείας.

Η Σχέση της Γεωθερμίας με το Περιβάλλον

Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ένα πράγμα. Ως μηχανικοί γνωρίζουμε πως οι γεωθερμικές εγκαταστάσεις παραγωγής ισχύος είναι κατά γενική ομολογία 'καθαρότερες' σε σύγκρίση με αντίστοιχες συμβατικές που χρησιμοποιούν οργανικά καύσιμα (πετρέλαιο, λιγνίτης). Παρ'όλα αυτά δεν αναιρείται το γεγονός πως αναπόφευκτα υπάρχουν μικρές ή μεγάλες επιπτώσεις στο γειτονικό περιβάλλον κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους.

1. *Αέριοι ρύποι*

Τα κύρια περιβαλλοντικά προβλήματα από την αξιοποίηση της γεωθερμίας συνοψίζονται στην έκλυση επικίνδυνων και δύσοσμων αερίων κατά τη φάση της γεώτρησης (όπως προαναφέραμε, υδρόθειο, αμμωνία, μονοξείδιο του άνθρακα), καθώς και στα προβλήματα διάθεσης του παραγόμενου σαν παραπροϊόν της παραγωγικής διαδικασίας αλμόλοιπου .

Για το θέμα της εκπομπής βλαβερών αερίων, υπάρχουν τεχνολογικές λύσεις (μονάδες δέσμευσης του υδρόθειου) που μπορούν πρακτικά να περιορίσουν τις τιμές των αερίων αυτών σε μη ανιχνεύσιμα επίπεδα, με οικονομικό κόστος που διαφοροποιείται κατά περίπτωση και σχετίζεται είτε με την αρχική εγκατάσταση και συντήρηση, είτε με τη λειτουργία τους και είναι σχετικά υψηλό. Παρ όλα αυτά η ανησυχία μας είναι έκδηλη αφού σε ήδη υπάρχοντες συμβατικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα (λιγνιτικοί σταθμοί), δεν έχουν ληφθεί σύγχρονα μέτρα αντιρύπανσης εξαιτίας του υψηλού κόστους τους.

Το πρόβλημα που προκύπτει είναι ξεκάθαρα χωροταξικό. Η κοντινή απόσταση της προτεινόμενης τοποθεσίας του εργοστασίου με τα Νικιά (περίπου 3km), συνεπικουρούμενων και των καιρικών συνθηκών (νότιοι άνεμοι αρκετά συχνοί κάποιες περιόδους του έτους) καθιστούν το χωριό ευάλωτο στις εκπομπές αυτές, των οποίων οι επιπτώσεις, κατά γενική ομολογία, θα ήταν αμελητέες σε μια εγκατάσταση οπουδήποτε αλλού στον κόσμο, μακριά από κατοικημένες περιοχές.

Το Πρόβλημα Διάθεσης του Αλμόλοιπου

Η γεωθερμία δεν αποτελεί μια «καθαρή» πηγή ενέργειας με τη συμβατική έννοια του όρου – όπως για παράδειγμα η ηλιακή ή η αιολική. Αυτό συμβαίνει γιατί σαν βασικό παραπροϊόν της παραγωγικής διαδικασίας παράγεται υγρό αλμόλοιπο (άλμη με διάφορες προσμίξεις) σε σημαντικές ποσότητες. Η σύσταση του αλμόλοιπου εξαρτάται από τις ιδιαίτερες γεωλογικές και υδρολογικές συνθήκες του υπεδάφους.

Στη περίπτωση της Νισύρου, χημική ανάλυση του αλμόλοιπου έδειξε ότι περιέχει σημαντικές ποσότητες *νατρίου, καλίου, ασβεστίου, μαγγανίου, χλωρίου, αμμωνίας, βορίου, φθορίου, αρσενικού, λιθίου, τεταρτοξείδιου του πυριτίου* και άλλων μετάλλων. Αυτά καθιστούν τα γεωθερμικά ρευστά της Νισύρου αρκετά 'βεβαρημένα'. Η ύπαρξη λοιπόν των προαναφερθέντων μετάλλων, εάν δεν τηρηθούν οι κατάλληλες προδιαγραφές κατακράτησης των, ελλοχεύει υψηλό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

Ο συνήθης τρόπος διάθεσης του αλμολοιπου είναι η επανεισαγωγή του σε άλλη γεώτρηση, κάτι που ελαχιστοποιεί τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, αλλά και εμπλουτίζει το υπόγειο γεωθερμικό πεδίο μεγαλώνοντας τη διάρκεια ζωής του. Εκείνο που δεν είναι γενικότερα γνωστό, είναι πως η επανεισαγωγή παρουσιάζει τεχνικά προβλήματα επικαθήσεων σε σωληνώσεις και σε αντλιοστάσια, καθώς και στη γεώτρηση επανεισαγωγής, κάτι που πολύ συχνά οδηγεί στην απόρριψη του αλμόλοιπου στη θάλασσα.

Αξίζει εδώ να σημειωθεί πως η περιοχή απόθεσης του αλμόλοιπου στη θάλασσα θα χαρακτηρισθεί ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΖΩΝΗ, με άμεση συνέπεια να θεωρείται ακατάλληλη για κολύμβηση και άλλες χρήσεις εκ μέρους των κατοίκων. Κάτι άλλο που δεν είναι ευρύτερα γνωστό, είναι πως η θαλάσσια και παράκτια ζώνη της Νότιας Νισύρου, μαζί με τη νησίδα Στρογγυλή, είναι ενταγμένες στο δίκτυο NATURA με κωδικό τοποθεσίας GR4210007 και ανήκουν στην κατηγορία SCI (Κοινοτικής Σημασίας).

Η Νότια Νίσυρος είναι μια προστατευόμενη περιοχή και η εκμετάλλευση της Γεωθερμίας θα την μετατρέψει σε βιομηχανική ζώνη. Αναρωτιόμαστε με ποίου την άδεια και υπό ποίους όρους;

Εκ των άνω, εύλογα προκύπτει πως η πιθανότερη μακροπρόθεσμη περιβαλλοντική επίπτωση από τη διάθεση ελλιπώς επεξεργασμένου αλμόλοιπου στη θάλασσα, συνδέεται με τη ΒΙΟΤΟΞΙΚΟΤΗΤΑ του. Οι κυριότεροι τοξικοί ρυπαντές του αλμόλοιπου που περιέχονται σε αξιοσημείωτες ποσότητες είναι η ελεύθερη αμμωνία, που είναι ΤΟΞΙΚΗ ΓΙΑ ΤΑ ΨΑΡΙΑ, το αρσενικό, που έχει ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ και συσσωρεύεται κυρίως στα οστρακόδερμα, το βόριο και το μαγγάνιο τα οποία βρίσκονται στον αλμόλοιπο σε υψηλές συγκεντρώσεις.

Όσον αφορά την απόρριψη του αλμόλοιπου στη θάλασσα, η Ελληνική νομοθεσία εξουσιοδοτεί την εκάστοτε Νομαρχία ως υπεύθυνη για τη θέσπιση μέτρων που να καθορίζουν τα είδη, τις προϋποθέσεις (επεξεργασία), όσο και τις τιμές των ορίων των τοξικών αποβλήτων που καταλήγουν σε θαλάσσιους αποδέκτες της επικράτειάς της. Σε προφορική μας ερώτηση στην υπηρεσία περιβάλλοντος της Νομαρχίας Δωδεκανήσου, λάβαμε την απάντηση πως δεν υπάρχει καμία σχετική απόφαση από τον Νομάρχη, ούτε κάτι τέτοιο προβλέπεται στο μέλλον.

Η Σχέση της Γεωθερμίας με τη Σεισμικότητα

Επιστημονικά αποδεδειγμένη σχέση ή μη, της εκμετάλλευσης γεωθερμικών πεδίων και αυξημένης σεισμικότητας μεγάλου μεγέθους δεν υπάρχει στη βιβλιογραφία. Επίσης δεν υπάρχουν και εφαρμογές αντίστοιχες με το παράδειγμα της Νισύρου, δηλαδή εκμετάλλευση ενός αρκετά μικρού σε έκταση (3km^2) πεδίου πάνω σε ενεργό ηφαίστειο, σε μια περιοχή ιδιαζόντως σεισμογενή (Νοτιοανατολικό Αιγαίο). Ας μην ξεχνάμε πως έχουμε ζήσει στη Νίσυρο ουκ ολίγες περιόδους σεισμικών εξάρσεων, τεκτονικής αλλά και ηφαιστειακής προέλευσης (1996).

Η εμπειρία σε εφαρμογές εκτός Ελλάδος έχει δείξει πως είναι πιθανό, συνεπικουρούμενης της σύστασης του υπεδάφους, ο ρυθμός επανεισαγωγής του γεωθερμικού ρευστού στον ταμιευτήρα να προκαλέσει πυκνούς χρονικά σεισμούς μεγέθους έως 3-4R. Θα πείτε πως η ένταση ενός τέτοιου σεισμού είναι μικρή, όμως οι ανθρωπογενείς σεισμοί συνήθως συμβαίνουν σε μικρά βάθη και ως εκ τούτου γίνονται αισθητοί δυσανάλογα με το μέγεθος τους, δεδομένου ότι χαρακτηρίζονται από μεγάλες επιταχύνσεις. Κάτι τέτοιο έχει συμβεί επανειλημμένα σε γεωτρήσεις στη Βόρεια Καλιφόρνια στην εγκατάσταση «The Geysers» [10]. Τέτοιοι σεισμοί είναι αισθητοί σε ακτίνα 3-5km. Να υπενθυμίσουμε πως τα Νικιά απέχουν 3km από την προτεινόμενη θέση της μονάδας στην Αγία Ειρήνη.

Επίλογος

Στο παρών κείμενο, προσπαθήσαμε να παρουσιάσουμε την εμπειρία που έχει αποκομίσει η επιστημονική κοινότητα και τα ερωτήματα, τεχνικά και περιβαλλοντικά, που τίθενται από τη λειτουργία ενός γεωθερμικού σταθμού με σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Εξαιτίας τόσο της ιδιαίτερης τοπογραφίας της Νισύρου (μικρή αξιοποιήσιμη έκταση γεωθερμικού πεδίου και ανάγλυφο του τοπίου), όσο και της έλλειψης απαραίτητης πρότερης εμπειρίας σε ενεργό ηφαίστειο, οι προβληματισμοί που ανακύπτουν είναι ακόμα πιο έντονοι σε σχέση με πιο κατάλληλες περιοχές για την εγκατάσταση μιας τέτοιας μονάδας (π.χ. Λέσβος).

Επιπλέον η έλλειψη απαραίτητων δικλείδων ασφαλείας στην περίπτωση μη ορθής λειτουργίας ενός τέτοιου σταθμού καθώς και του απαραίτητου νομικού πλαισίου (μέγιστες επιτρεπόμενες συγκεντρώσεις βαρέων μετάλλων τόσο στην ατμόσφαιρα όσο και στη θάλασσα), καθιστούν την περίπτωση της Νισύρου να ομοιάζει με την ανάπτυξη ενός πειραματικού μοντέλου για τον τρόπο εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας υψηλής ενθαλπίας, με υψηλό ρίσκο.

Θεωρούμε λοιπόν καταλληλότερη την αξιοποίηση της γεωθερμικής ενέργειας χαμηλής ενθαλπίας για την κάλυψη μέρους των ενεργειακών αναγκών της τοπικής κοινωνίας της Νίσυρο (θέρμανση θερμοκηπίων, κατοικιών, κ.τ.λ). Το υψηλό ρίσκο που προϋποθέτει η εγκατάσταση μιας ηλεκτροπαραγωγικής μονάδας και οι παρελκόμενες συνέπειες μιας κακοδιαχείρησης – πράγμα όχι σπάνιο για τα Ελληνικά δεδομένα – ή η ενδεχόμενη διέγερση της σεισμικής ακολουθίας, θα είναι ιδιαιτέρως δυσάρεστες στον τοπικό πληθυσμό, καθώς και στην τουριστική ανάπτυξη που διαγράφεται έντονη τα τελευταία χρόνια.

Για την παραγωγή ενέργειας που θα καλύπτει το φορτίο του νησιού, θα ήταν μακράν καταλληλότερη και ασφαλέστερη η χρήση ήπιων και πραγματικά ανανεώσιμων πηγών, όπως ο ήλιος ή ο άνεμος – που υπάρχουν όλο το χρόνο σε αφθονία και θα συντελέσουν θετικά στην αειφορία. Κανείς όμως δεν έχει μελετήσει σοβαρά ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

Συμπεραίνεται λοιπόν πως το πρόβλημα της Γεωθερμίας στη Νίσυρο είναι πρωτίστως χωροταξικό και ως εκ τουτου ανυπέρβλητο. Μια Γεωθερμική Ηλεκτροπαραγωγική Μονάδα στη Νίσυρο θα δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα από αυτά που υποτιθέμενα θα λύσει. Γεωθερμικοί σταθμοί λειτουργούν με επιτυχία παγκοσμίως, αλλά σε λειτουργικά εύρυθμα και οργανωμένα κράτη, πάνω από γεωθερμικά πεδία μεγάλης έκτασης, με δυνατότητες άμεσης παρέμβασης σε περίπτωση ατυχήματος και μακριά από κατοικημένες περιοχές.

Εν κατακλείδει, θα πρέπει η τοπική κοινωνία να αποφασίσει σχετικά με τη λειτουργία ενός τέτοιου συστήματος, λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, αφού τελικά αυτή θα επωμιστεί τις παρελκόμενες συνέπειες.

Νίκος Νικολόπουλος

Δρ. Μηχανολόγος, Μηχανικός Ε.Μ.Π,

Ανδρέας Σφακιανάκης – Μηχανολόγος Μηχανικός MSc, μέλος Δ.Σ. Συλλόγου Νισυρίων "ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ"

Νίκος Φραντζής – Πολιτικός Μηχανικός, Αντιπρόεδρος Συλλόγου Νισυρίων "ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ"

«ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΝΕΑ»
ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
•
Ιδιοκτησία - Έκδοση:
Συλλόγου Νισυρίων
«ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
3ης Σεπτεμβρίου 25 ΤΚ 10432 Αθήνα
Τηλ. 210/52.24.463
•
Διευθυντής - Συντάκτης
Υπεύθυνος έκδοσης:
ΓΙΑΝ. ΔΙΑΜ. ΧΑΡΤΟΦΥΛΗΣ
Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου
Κανάρη 4 - 154 51 Ν. Ψυχικό
Τηλ. - Fax: 210/67.17.671
•
Συνδρομές - Εμβάσματα:
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ
Σηλυβρίας 29 - 17123 Ν. Σμύρνη
Τηλ.: 210/9337899
•
Αντιπρόσωποι
Ρόδου: Ν. Μαυρουδής
Κω: Λουκία Πληθίδη
Νισύρου: Μιχ. Βεζυρόγλου
Σίδνεϋ: Νικ. Γιαννάκης
•
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Εσωτερικού Ευρώ 10
Εξωτερικού Ευρώ. 25
•
Τυπογραφείο:
ΝΙΚΗΤΑ Κ. ΚΑΡΑΛΗ
Γερανίου 7 - Αθήνα,
Τηλ.-Fax: 210/5233965

ΓΙΑ ΚΕΙΝΟΥΣ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Στον Πέτρο Διακοβασίλη

ΠΡΟΟΙΜΙΑΚΟ

Γιατί τόσο αδύναμη
νά 'ν' η καρδιά τ' ανθρώπου;
Γιατί ο νους μας δε χωρεί
του μυστηρίου το βάθος;

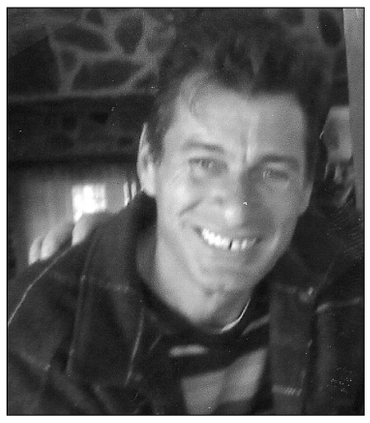

Αξέχαστε Πέτρε,

Σε προπέμπουμε σήμερα «ἐν κυμβάλοις εὐήχοις και «ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ», για το τελευταίο και αιώνιο ταξίδι σου στην «ἀτελεύτητον ζωήν». Στην αιωνιότητα της άκακης ψυχής σου και της ευαίσθητης καρδιάς σου. Άλλωστε, σου ταιριάζει η Απολλώνεια μουσική, αφού ήταν το πάθος και το μεράκι σου και η λατρεία σου. Η καλοσύνη, το χαμόγελο και η ανθρωπιά σου θα μείνουν αλησμόνητα.

Η παρακαταθήκη σου οδηγός των παιδιών σου και η αγάπη σου το κουράγιο της συζύγου σου. Η λάμψη της ματιάς σου και η παρηγοριά των συγγενών και φίλων σου

Ο ξαφνικός και απρόσμενος χαμός σου, μας συντάραξε όλους. Η Νίσυρος σε πενθεί. Κι εμείς, οι συμπατριώτες σου, δακρύζουμε και θρηνούμε, ακούοντας απορημένοι και άναυδοι το τόσο άκαιρο και πρόωρο τέλος σου. Η σκληρή μοίρα χτύπησε βαριά το ευτυχισμένο σπιτικό σου. Είναι κάτι που αφορά, αδιαμαρτύρητα, στο ανθρώπινο γένος. Γι' αυτό, πολύ σοφά λέμε πως «δεν ξέρουμε τι μας ξημερώνει η αύριο», η επόμενη στιγμή, η ερχόμενη ώρα.

Άστοχα η τύχη το θέλησε να σε αρπάξει γρήγορα από την αγκαλιά των αγαπημένων σου, από τα επίγεια και να σ' ενώσει η θεία κρίση και χάρη με τα ουράνια.

Νιώθω απόλυτα τον πόνο και την απόγνωση και την πίκρα, και τον καημό και την απελπισιά των δικών σου. Δυστυχώς, κλονίζεται η πίστη μας, χωρίς να το θέλουμε, σε τέτοια αναπάντεχα, θλιβερά περιστατικά. Όμως, «ἄλλαι μέν βουλαί ἀνθρώπων...». Ο δημιουργός Θεός γνωρίζει καλύτερα από μας. Το έζησα και το βιώνω τη στιγμή αυτή. Νά 'ναι το δάκρυ μου δροσιά στον φίλτατο Πέτρο.

Πέτρε, ζεις. Ο ομώνυμος φύλακας του παραδείσου σε περιμένει. Θα το δεις. Θα βρεις τις πόρτες ανοιχτές και θα περάσεις στην αληθινή και αιώνια ζωή.

Στη γυναίκα σου, στα παιδιά σου, στους οικείους και φίλους σου υπομονή, κουράγιο, παρηγοριά.

Νικήτας Μαστρογιάννης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Ματθίλδη Μηνά (νύμφη του παπα-Γιάννη από τα Νικιά) **αγοράκι**, στην Αθήνα.

ΓΑΜΟΙ

• **Μενέλαος Χαρινός** και η **Μαρία Γ. Πανταρώτα,** στη Λέρο.

• Η Μαρία Ι. Φρένσις και ο James R. Mc Mantis, στη Βοστώνη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Ο Τάκης Γραμματικόπουλος, σύζυγος της Πόπης Παπαμιχαήλ (από τα Νικιά), στη Ν. Υόρκη.

• Η Μαρία Κότσου-Παπαεμμανουήλ (του Γιώργη του Μανώλη), στη Ν. Υόρκη.

• Ο Πέτρος Διακοβασίλης, στη Νίσυρο (Πάλους).

• Ο Γιάννης Περ. Φραντζής, στη Ν. Υόρκη.

• Η Βασιλική σύζυγος Βασ. Διακοβασίλη (από τα Νικιά, στο Σίδνεϋ Αυστραλίας.

ΠΕΤΥΧΑΝ ΣΤΑ ΑΕΙ-ΤΕΙ

• Η **Λυδία Λιάτσου**, εγγονή του Νικήτα Λήμνιου, στο Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Ειδών Διατροφής του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Λήμνου).

• Η **Δήμητρα Παρ. Παπακωνσταντίνου** (εγγονή του Μάκη του Βονικάρκη), στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Συγχαίρουμε θερμά τη θυγατέρα, αδελφή και εγγονή μας **Δήμητρα Παρασκευά-Παπακωνσταντίνου,** για την εισαγωγή της στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Της ευχόμαστε ολόψυχα καλή συνέχεια και καλή πρόοδο στις σπουδές της.

Οι γονείς: Παρασκευάς και Μαρία

Η αδελφή: Κατιάννα Η γιαγιά: Άννα Μούρα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας Νισυριακών Μελετών εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες του προς τους εκλεκτούς συμπατριώτες μας κ.κ. **Αντώνιο Πληθίδη** και **Ντίνο Ράλλη,** για τη νέα γενναιόδωρη οικονομική προσφορά τους προς το σκοπό συνεχίσεως του έργου της.

***

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. του «Γνωμαγόρα» εκφράζουν και δια μέσου της εφημερίδας τις θερμές ευχαριστίες τους προς το «**Νισυριακό Σύλλογο Ν. Υόρκης**» και το συμπατριώτη μας **Νίκο Ανδριώτη**, για την προσφορά 500 δολαρίων ο πρώτος και 1.000 δολ. ο δεύτερος, για οικονομική ενίσχυση της εφημερίδας μας

Ευχόμαστε να μιμηθούν και άλλοι το παράδειγμά τους, ώστε να μπορέσει απρόσκοπτα να συνεχίσει η εφημερίδα την κυκλοφορία της.

Τω καιρώ εκείνω

Από τη στήλη «Φλας στο παρελθόν» της εφημ. «ΡΟΔΙΑΚΗ της 8 Ιουλίου 1936 αναδημοσιεύουμε:

Λουτρά Πάλων Νισύρου «Ὁ Ἱπποκράτης».

Τά ὀνομαστά Λουτρά Πάλων Νισύρου «Ὁ Ἱπποκράτης», τοῦ ἀειμνήστου ἰατροῦ Π. Παντελίδου, ἤνοιξαν καί ἐφέτος τάς θύρας των καί ἤρχισαν λειτουργοῦντα ὑπό τήν διεύθυνσιν τοῦ διακεκριμένου ἰατροῦ κ. Μιχ. Ἀντάπαση. Ἐξασφαλίζουσιν εἰς τήν πελατείαν των τήν καλυτέραν περιποίησιν και θεραπείαν. Ἡ ἰατρική περίθαλψις παρέχεται δωρεάν, πλήν τῆς πρώτης ἐπισκέψεως ὁρισθείσης εἰς λιρέττας δέκα.

Τιμολόγιον κατ' ἄτομον ἡμερησίως:

Α΄ θέσις. Δωμάτιον πρός τήν θάλασσαν μετά λουτροῦ καί κλινοστρωμνῆς, φρ. 8.

Γ΄ θέσις. Δωμάτιον πρός τήν θάλασσαν Α΄ πάτωμα μετά λουτροῦ ἄνευ κλινοστρωμνῆς, φρ. 4.

Πρόγευμα. Γάλα, καφέ ἤ τσάϊ κομπλέ μέ τυρί ἤ αὐγό καί μέ φροῦτο, φρ. 2.

Γεῦμα. Κρέας ψητό, κρέας ἐντράδες, φρ. 2.

Κοτόπουλον ἤ κυνήγιον, φρ. 2,50.

Ψάρια χονδρά ἐσχάρας τηγανητά ἤ βραστά, φρ. 2,50.

Σοῦπες ἐν γένει κρέατος - ἰχθύος, φρ. 1.

Αὐγά 3 βραστά, φρ. 1.

Αὐγά 2 τηγανητά, φρ. 1.

Φροῦτα: σῦκα, σταφύλια, πεπόνι, καρπούζι, φρ. 1.

Οἶνος ἡ φιάλη, φρ. 2,50.

Οἶνος τό ποτήρι, φρ. 0,50.

Ψωμί ἡ μερίς, φρ. 0,30.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

ΑΠΟ ΤΗ ΝΙΣΥΡΟ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

• Με ρεβεγιόν, που για τρίτη χρονιά οργανώνει στη Λέσχη του ο Σύλλογος, θα υποδεχθούν τα μέλη της παροικίας μας τον καινούργιο χρόνο.

Θα στρωθεί πλούσιο τραπέζι στη γιορταστικά διακοσμημένη αίθουσα, ενώ ο Γιώργος ο Χατζηνικόλας με την ορχήστρα του υπόσχονται πως η βραδιά θα μείνει αξέχαστη.

• Σε πειραματικό στάδιο έχουν αρχίσει συγκεντρώσεις κάθε Σάββατο των παιδιών της παροικίας στο Νισύρικο Σπίτι, όπου διδάσκονται παραδοσιακοί χοροί, ενώ παραδίδονται μαθήματα πάνω σε θέματα από την ελληνική ιστορία και από τη νισυριακή παράδοση.

• Απο 16 έως 24 Απριλίου προβλέπεται να πραγματοποιηθεί εκδρομή του Συλλόγου στη Μόσχα και στην Αγία Πετρούπολη. Στην εκδρομή μπορούν να πάρουν μέρος συμπατριώτες μας και με την παρέα τους, τόσο από την Ελλάδα, όσο και από οποιοδήποτε μέρος κατοικούν, επικοινωνώντας με το Σύλλογο (Nisyrian Society of N. York 31--80 41 St. Astoria N.Y 11103).

• Πολιτιστική εκδηλωση, αφιερωμένη στον αείμνηστο συμπατριώτη μας Κωνσταντίνο Φασουλαρίδη, πατέρα της ελληνικής δημοσιογραφίας στην Αμερική, προγραμματίζει ο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΝΙΣΥΡΙΑΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΤΗ ΓΙΑΝΝΙΔΕΙΟ Ν.Ε.

Συναντήθηκε με το Δ.Σ. του «Γνωμαγόρα»

Τη «Γιαννείδιο Νισυριακή Εστία» επισκέφθηκαν οι συμπατριώτες μας Γιώργος Ανδριώτης, Πρόεδρος του Νισυριακού Συλλόγου Ν.Υ., και ο αδελφός του Νίκος, κατά την πρόσφατη επίσκεψή τους στην Αθήνα και είχαν την ευκαιρία να ξεναγηθούν στα γραφεία των συστεγαζομένων ΝισυριακώνΣυλλογικών Φορέων.

Κατά την επίσκεψή τους στο γραφείο του «Γνωμαγόρα» παρέδωσαν στον

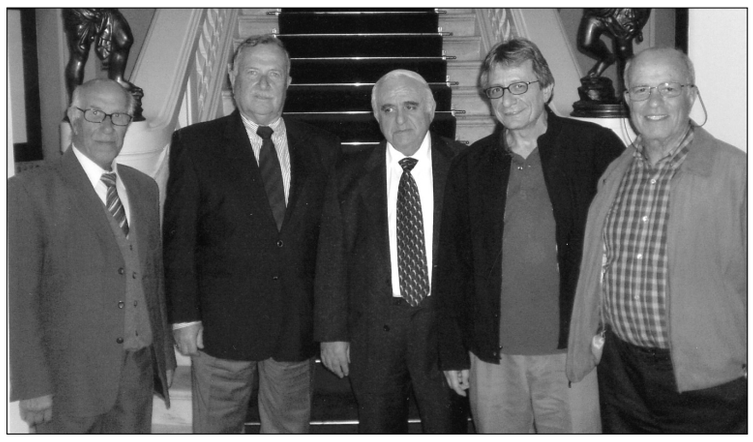

Από αριστερά: Μάκης Πασχαλάκης. Γιάν. Χαρτοφύλης , Νίκος Ανδριώτης, Γιώργος Ανδριώτης, Γιώργος Σακελλαρίδης.

Πρόεδρό του, για οικονομικιή ενίσχυση της εφημερίδας μας, ο Γιώργος Ανδριώτης εκ μέρους του Συλλόγου τσεκ 500 δολ. και ο Νίκος Ανδριώτης τσεκ 1.000 δολαρίων.

Εξάλλου, σε συνάντησή τους με τον Πρόεδρο και μέλη του Δ.Σ. του «Γνωμαγόρα» έγινε συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων για κοινού συλλογικού ενδιαφέροντος θέματα, συζητήθηκαν οι δυσκολίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η έκδοση της εφημερίδας, εξετάστηκε δε η δυνατότητα προσθήκης σ' αυτήν ειδικής σελίδας με θέματα από τις δραστηριότητες των Συλλόγων και γενικότερα της Νισυριακής παροικίας Αμερικής.

Η συζήτηση, όπως ήταν επόμενο, επεκτάθηκε και σε γενικότερα θέματα που απασχολούν τη Νίσυρο και για μια ακόμα φορά διαπιστώθηκε ο βαθμός αγωνίας και ενδιαφέροντος με τον οποίο οι Νισύριοι της διασποράς παρακολουθούν την πορεία της κοινής γενέτειράς μας.

Ενοικιάσθηκε το Ξενοδοχείο του Συλλόγου Νισυρίων στους Πάλους

Μια σοβαρή εκκρεμότητα που αντιμετώπιζε ο Νισυριακός Σύλλογος Ν. Υόρκης, έφθασε στο τέλος της, το οποίο αυτή τη φορά προμηνύεται οριστικό και αίσιο.

Η εκμετάλλευση του ξενοδοχείου του Συλλόγου, στην παραλία των Πάλων ανατέθηκε στον Ηλία Τορίζη, με όρους που κρίθηκαν και για τα δύο μέρη επωφελείς, γεγονός που θα επιτρέψει την ανεμπόδιστη, αυτή τη φορά, λειτουργία της επιχείρησης.

Είχαμε γράψει κι άλλη φορά για τα πλειονεκτήματα που συγκεντρώνει το κτήριο και αναφερθήκαμε στις ανέσεις που θα προσφέρει σ' όσους θα το προτιμούν, τόσο για διαμονή όσο και για να απολαύσουν το αναψυκτικό τους εκεί πλάι στο κύμα, αλλά και στα οφέλη που θα επιφέρει η λειτουργία του στο διαμέρισμα των Πάλων. Τα δεδομένα αυτά στοιχεία συνηγορούν στο να ενθαρρυνθεί η λειτουργία του ξενοδοχείου και να προχωρήσει με συνθήκες που θα οδηγήσουν στο προσδοκώμενο αποτέλεσμα.

Ο γιατρός Γιάννης Καμπανής Διοικητής στο Νοσοκομείο Κω

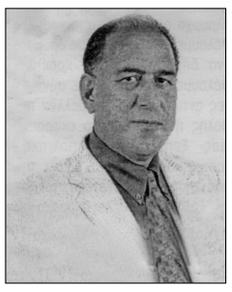

Καθήκοντα Διοικητή του Περιφερειακού Νοσοκομείου Κω ανατέθηκαν στο συμπατριώτη μας γιατρό Γιάννη Καμπανή, Γραμματέα του Ιατρικού Συλλόγου Κω και Νομαρχιακό Σύμβουλο Δωδεκανήσου.

Ο κ. Καμπανής, στο περιορισμένο διάστημα άσκησης των καθηκόντων του, έχει αναπτύξει έντονη δραστηριότητα προς κάθε αρμόδια Αρχή, με στόχο την επίλυση των πολλών και ποικίλων προβλημάτων που αντιμετωπίζει το Νοσοκομείο. Τα ίδια προβλήματα έθεσε υπόψη και όλων των νεοεκλεγέντων βουλευτών του Νομού μας με επιστολή του, στην οποία δεν παραλείπει να υποδείξει και λύσεις, για πολλές από τις οποίες το μόνο που χρειάζεται είναι λίγο ενδιαφέρον. Και καταλήγει επισημαίνοντας ότι:

«Είναι επιβεβλημένο να αναπτύξουμε καλές και σύγχρονες υποδομές υγείας στις απομακρυσμένες περιοχές και ειδικά στα μικρά ακριτικά νησιά και χωριά,, όπου το αίσθημα της ανασφάλειας είναι εντονώτερο, ούτως ώστε να εμπνεύσουμε εμπιστοσύνη στον πολίτη, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι αυτών των περιοχών να παραμένουν στον τόπο της καταγωγής τους».

ΡΟΔΟΣ

ΣΤΟ ΡΥΘΜΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Από τον ΓΙΩΡΓΟ ΚΟΥΜΕΝΤΟ - Ρόδος

Νισύριοι Οσιομάρτυρες στο «Λιβίσι» της Μικρασίας

Τότε που στα παράλια της Μικρασίας άνθιζε και μοσχοβολούσε η ελληνική μαντζουράνα και κυριαρχούσε συνειδητά το όνειρο της μεγάλης Πατρίδας, πολλοί Νισύριοι βρέθηκαν διεσπαρμένοι σε χωριά και πόλεις των γαλάζιων παραλίων της. Στο **Λιβίσι,** που έσφυζε από Ελληνισμό και Ορθοδοξία, υπηρετούσε διδάσκαλος και ιερέας, με Μεγαλόσταυρο πατριαρχικό, ο Νισύριος πατριώτης **Νεόφυτος Σακελλαρίδης** μαζί με την οικογένειά του. Καλλικέλαδος πρεσβύτερος και σοβαρός εκκλησιαστικός ηγήτορας και ρήτορας του άμβωνα θερμότατος, αλλά και εθνικός διδάσκαλος διαπαιδαγώγησης της νεότητας όλης της κωμόπολης του Λιβισίου. Γέροντες πρόσφυγες σήμερα και κάτοικοι χωριών της Ρόδου ενθυμούνται την ξεχωριστή προσωπικότητα του ιερέα και διδάσκαλου Νεοφύτου με θαυμασμό.

Τα στίφη όμως των Τούρκων δεν άφηναν τέτοιους ηγέτες σε χλωρό κλαδί της Μικρασίας, γι' αυτό καραδοκούσαν με κάθε τρόπο να τον εξοντώσουν. Έτσι, μια Κυριακή της Μεγ. Σαρακοστής του 1917, όταν είχε τελειώσει η Θεία Λειτουργία, του επιτέθηκε ένα «καρακόλι» αστυνομικών και του κατέσχισαν με λόγχες την κεφαλήν, αφού πρώτα ατίμασαν και σκότωσαν την κόρη του και την αδελφή του μπροστά στα μάτια του.

Τραγική σκηνή ο αποκεφαλισμός ενός σεμνού ορθόδοξου ιερέα και ο βιασμός δύο χριστιανών παρθένων, που θα δικαιολογούσε απόλυτα την ανάδειξή της εκ μέρους του Οικουμενικού Πατριαρχείου και την περαιτέρω διερεύνησή της. Έ νας βίαιος ομαδικός θάνατος τριών αθώων ορθοδόξων χριστιανών θεωρείται ατιμωτικός και συγκλονιστικός στη συνείδηση της Ρωμιοσύνης, στα φοβισμένα και ανελεύθερα εκείνα χρόνια της τουρκοκρατίας. Αυτοί είναι οι τρεις οσιομάρτυρες του Λιβισίου με Νισυριακή καταγωγή.

Η στήλη μας, με πόνο ψυχής μεγάλο, θέλει να χαρακτηρίσει τέτοιου είδους ατιμωτικές πράξεις και κτηνώδεις διαθέσεις μιας γειτονικής χώρας, που μένει κατάδικος στις σελίδες της παγκόσμιας ιστορίας. Εμείς όμως υποκλινόμαστε στη μνήμη των νεότερων αυτών τριών Νισυρίων οσιομαρτύρων μας του Λιβισιού της Μικρασίας.

Πολιτική Ιστορία Δωδεκανήσου

Ανεξάρτητα από κόμματα που πολιτεύονται στο Νομό μας και από τα τελικά αποτελέσματα των τελευταίων εθνικών εκλογών, θα πρέπει να καταγραφεί το όνομα της οικονομολόγου κ. **Τσαμπίκας Ιατρίδη,** ως της πρώτης που εισέρχεται στο Ελληνικό Κοινοβούλιο γυναίκας της Δωδεκανήσου.

Το γεγονός αυτό στιγματίζει ιστορικά τις γυναικείες φιλοδοξίες και ανατρέπει το καθεστώς της ανδροκρατίας στα νησιά μας, αφού κατόρθωσε επιτέλους μια γυναίκα να συγκατοικήσει στους ανδρωνίτες της πολιτικής ιστορίας της Δωδεκανήσου με δημοκρατικές διαδικάσίες. Μπράβο της!

Γ.Ι. Κουμέντος

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗΝ Ι. ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΠΗΛΙΑΝΗΣ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Σε δολλ. Αυστραλίας

Νικόλαος Γιαννάκης 100. Νικόλαος Νικολίτσης 80. Παναγιώτης Βαρκανής 200.

Δωρεές σε είδη

Αντωνία Χαραλαμπίδη μεγάλη Εικόνα Αγίου Στυλιανού. Μαρία Χαρίτου 150 κουτάλια, 150 πηρούνια, 18 μαχαίρια. Γεωργαδάκης Σταμάτης 1 καζάνι. Βασίλειος Κουτρουμπάς, τραπεζομάντηλα, χαρτιά κουζίνας. Δημήτριος Στρίκης 50 μπλουζάκια με την Παναγία. Οικ. Σταύρου-Ελένης Παριανού εις μνήμη του πατρός του Νικολάου Παριανού και κουνιάδου-αδελφού Ιωάννη Σφήκα Θρόνο Παναγίας στο Ζωσιμοπούλειο. Γεώργιος Μουστάκας 1 καντήλι. Ιωάννα Μουστάκα 1 καντήλι. Πάχος Ιωάννης 100 κιλά πλαστικό χρώμα Vitex.

Δωρεές σε τρόφιμα

Μαρία Εμμ. Μεϊμάρη, 900 κιλά μοσχάρι κρέας εις μνήμη του πατρός της Εμμαν. Μεϊμάρη. Σταύρος-Μαρία Νικολίτση, 160 κιλά ψωμί. Νίνα Βασιλείου (Εμπορειός) 1 σακκί πατάτες, 10 κιλά ψωμί. Γεώργιος Διαμαντόπουλος, 1 σακκί πατάτες. Λάκης-Ζωή Κάσδαγλη, 40 κιλ. ελαιόλαδο, 20 κιλ. σπορέλαιο. Οικ. Ιωάννου Κ., 15 κ. βούτυρο φυτίνη, 20 πακέτα αλάτι, 30 πακέτα χαρτοπετσέτες, 30 κουτάκια πιπέρι. Πρόδρομος Πανταρώτας, 1 σακκί πατάτες εις μνήμη Μιχαήλ Πανταρώτα. Παρασκευή Λάμπρου, 10 κ. ψωμί.

(Συνέχεια στο επόμενο)

ΠΑΧΟΣ «ΤΟ ΠΡΩΤΟ»
ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΝΙΣΥΡΟΣ - Τηλ. 22420-31534
ΣΤΙΣ 10.000 ΕΙΔΗ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΟΥΜΕ
ΘΑ ΒΡΕΙΤΕ: ΧΡΩΜΑΤΑ - ΣΙΔΗΡΙΚΑ -
ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΕΙΔΗ
«ΠΟΥΛΑΜΕ ΦΘΗΝΑ ΓΙΑ ΝΑ ΠΟΥΛΑΜΕ ΠΟΛΛΑ»

ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΙ

Πάρτε μέρος στη εκδρομή στη Μόσχα και Αγία Πετρούπολη, που οργανώνει ο Νισυριακός Σύλλογος Ν. Υόρκης από 16 έως 24 Απριλίου 2010.

Ελάτε και από Ελλάδα, Ευρώπη, Αυστραλία όποιοι είστε, όσοι είστε, όπου κι αν είστε. Η ευκαιρία είναι μοναδική, οι τιμές συμφέρουσες (περί τα 2.800 δολ. όλα πληρωμένα), οι εντυπώσεις ανεπανάληπτες και η επιτυχία της πρώτης εκδρομής στην Κωνσταντινούπολη εγγυάται.

Ζητήστε πληροφορίες και δηλώστε συμμετοχή στη διεύθυνση:

Nisyrian Society of N. York 31-80-41 St. Astoria - N.Y. 11104

Τηλ. 001-718-7213206 ή 001-718-7213808

ΙΕΡΕΣ ΘΥΜΗΣΕΣ

Ενός λεπτού σιγή για το γιατρό Γιώργο Εμμ. Λαμπάδη

Ό, τι ζει στην καρδιά μας είναι αθάνατο!

Ακέραιος χαρακτήρας, πλούσια σε συναισθήματα καρδιά, ψυχή φτερωτή. Άκακος, εξυπηρετικός, ευγενικός, πρόθυμος και τρεχάτος, για να δώσει το «παρών» όπου η ανάγκη τον καλούσε. Με αγάπη πάντα προς το συνάνθρωπο και συμπόνια προς τον ασθενή του. Σα γιατρός διέπρεψε στη Ρόδο, εκτελώντας τα καθήκοντά του ενσυνείδητα και ευσυνείδητα. Με χαμόγελο ανυπόκριτο και μια καλοσύνη, που φώτιζε άπλετα το πρόσωπό του με μια λάμψη πού 'βγαινε από μέσα του, βαθιά απ' τα σωθικά του.

Το βραχύχρονο διάστημα της ζωής του δεν τον άφησε να χαρεί την οικογένειά του, που της ήταν «ακριβοθώρητος». Με την ιατρική του ικανότητα και την ανάλογη εμπειρία του, ενέπνεε εμπιστοσύνη και σιγουριά. Μα η καρδιά του είχε αντίστροφη κατεύθυνση με τη δική του. Και με το πρώτο «φύσημα τ' ανέμου» δεν άντεξε. Λύγισε κι έπεσε. Έπεσε ανεπανόρθωτα, χωρίς πια να σηκωθεί. Χωρίς επιστροφή.

Έτσι απλά έφυγε ο παιδικός μου φίλος και συμμαθητής μου, ο Γιώργος ο Λαμπάδης, ο γιατρός. Μαζί στην ίδια γειτονιά, στον Αη-Γιάννη τον Πρόδρομο. Λίγο πιο πάνω απ' την «Ηλικιωμένη». Καμιά φορά πίναμε τα «καραφάκια» μας – μικρά παιδιά – για να... «κάμομε τους μεγάλους». Τα ποτήρια ήταν πράγματι του ούζου, αλλά το περιεχόμενο... νερό. Μεθούσαμε – έτσι νομίζαμε – και τραγουδούσαμε και σπούσαμε και κανένα ποτηράκι!

Νοσταλγία! Μόνο νοσταλγία και θύμηση. Τα ποτήρια δε θα ξανατσουγκρίσουν. Δε θ' ακουστεί ξανά ο κρυστάλλινος ήχος τους.

Αντί γι' αυτό, πριν εικοσιπέντε χρόνια, ακούστηκαν να χτυπούν βαριά και πένθιμα οι καμπάνες της Παναγιάς της Ποταμίτισσας. Πάγωσε το αίμα των συμπατριωτών του. Δάκρυ απ' άκρη σ' άκρη. Η καμπάνα της Σπηλιανής, η καμπάνα του Γιώργου, τη μια αναγγέλλει χαρά, την άλλη μηνύει θλίψη.. Μα όπως κι αν χτυπά, πάντα θυμίζει το Γιώργο.

Εικοσιπεντάχρονο ευλαβικό μνημόσυνο στη μνήμη του τελεί η Νισυριακή παροικία της Ρόδου, η «Πορφυρίς».

Φίλε μου Γιώργο, σε θυμάμαι. Σε θυμόμαστε. Στη μνήμη σου η λήθη ξεψυχά. Δέξου το δάκρυ μου, που λέει τόσα πολλά.

Ολόλαμπρος ο ήλιος της καρδιάς σου.
Μεσούρανο τ' αστέρι σου.

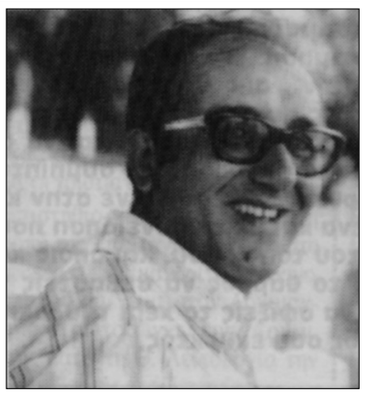

Η Πούλια συντροφιά σου
με τ' άστρα της τα εφτά.
Ουρανοδρόμος πλανήτης
στην ίδια τροχιά σου.
Κρόνιοι κυκλώνες ανεμοστροβιλικοί,
επιτηρητές στο σύννεφό σου.
Φωτόγραμμες αχτίδες,
ανταύγειες χρυσοφώτεινες.
Μακρόσταλτες απόχρωσες,
αστραφτερά στη γη μαργαριτάρια.
Καταμεσής πλανιέται η ψυχή σου.
Φωτερά σημάδια στο πλάι σου
αγκαλιάζουν το σπλάχνο τους.
Ανάλαφρα θωπεύουν την αγάπη τους.
Απ' τις πηγές το δάκρυ πέφτει
κι αστέρια φυτρώνουν στα ερέβη.
Λαμπυρίζουν, χτίζοντας κι άλλους ουρανούς.
Ουρανούς στ' ατέρμονο το χάος
Τ' ουρανού σου είκοσι και πέντε τα [καντήλια
στέλνουν τη μέρα, κάθε μέρα, στη γη μας.
Μας φωτίζεις με το χαμόγελό σου
κι εμείς τα χέρια απλώνουμε στ' αστέρια,
χάιδεμα απαλό για σένα, για να,
εσένα, νιώσουμε ανάμεσά μας.
Κι ως μάκρος παίρνουμε τα χέρια,
μακραίνει και το φάσμα της μορφής σου.
Όμως η μνήμη σου σαν το χθες κοντά μας,
ανίκητη, φιλική συντροφιά μας.
Λουτρουγιά για σένα στην ψυχή μας.
Θυμίαμα δεντρολίβανο και καντήλια σου [τ' άστρα.
Για σένα και για μένα αγάπη αιώνια.
Το κεράκι για σένα θ' ανάβει
στ' ουρανού τ' αλώνια.
Φίλε μου Γιώργο,
ο νους μου σε σένα.

Νικήτας Μαστρογιάννης

ΜΕ ΥΠΟΔΟΧΗ ΚΑΙ ΔΕΞΙΩΣΗ ΣΤΗ Γ.Ν.Ε.

Ο Σύλλογος «Γνωμαγόρας» τίμησε Νισυρόπουλα που φοιτούν σε ΑΕΙ-ΤΕΙ

Τα Νισυρόπουλα που πέτυχαν και φοιτούν σε ΑΕΙ και ΤΕΙ της Αθήνας, υποδέχτηκε και δεξιώθηκε στη «Γιαννίδειο Νισυριακή Εστία» το Δ.Σ. του «Γνωμαγόρα». Υποδεχόμενος τους φοιτητές ο Πρόεδρος του Συλλόγου Γιάν. Χαρτοφύλης, τους μετέφερε τα συγχαρητήρια του Διοικ. Συμβουλίου και τους ευχήθηκε επιτυχία και πρόοδο στις σπουδές τους, τους παρότρυνε δε να αγαπούν τη Νίσυρο και να νιώθουν περήφανοι για την καταγωγή τους. Γιατί, όπως τόνισε, μπορεί η Νίσυρος να είναι μικρή σε

έκταση, είναι όμως μεγάλη σε ιστορία, με πλούσια πολιτιστική παράδοση, με ανεκτίμητο αρχαιολογικό θησαυρό, με πρωτόγνωρο φυσικό πλούτο, που την κάνουν να ξεχωρίζει ανάμεσα στα άλλα νησιά. Αναφέρθηκε ακόμα στα πολλά μεγάλα ονόματα που έχει προσφέρει η Νίσυρος σε όλους τους τομείς, της δημόσιας ζωής και ευχήθηκε να ακολουθήσουν και οι ίδιοι το παράδειγμά τους και να συνεχίσουν την πορεία που εκείνοι χάραξαν.

Ακολούθως τους ξενάγησε στους χώρους της «Γιαννιδείου Νισυριακής Εστίας», αναφέρθηκε στην πλούσια προσφορά των αείμνηστων αδελφών Γιαννίδη για τους οποίους, όπως είπε, δικαολογημένα υπερηφανεύεται η Νίσυρος που τους γέννησε, και στο τέλος τους πρόσφερε αναμνηστικά δώρα .

Ακολούθησε παράθεση δεξίωσης προς τιμή τους, η οποία εξελίχθηκε σε γλέντι Νισύρικο, με τοπική μουσική και παραδοσιακούς χορούς του νησιού μας.

Οι φωτογραφίες που δημοσιεύουμε είναι από την εκδήλωση.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΚΩΟΥ-ΝΙΣΥΡΟΥ

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗ ΣΠΗΛΙΑΝΗ

Παρουσία πλήθους πιστών, έγινε το Σάββατο 24/10, προσκυνηματική εκδρομή από την Κω, με το πλοίο "Νήσος Κω" (της εταιρείας "Λαουμτζής") στην Παναγιά τη Σπηλιανή στη Νίσυρο, τα έσοδα της οποίας θα διατεθούν υπέρ της ανακαινίσεως της Ιεράς Μητρόπολης (Ευαγγελισμός).

Ο Μητροπολίτης Κώου και Νισύρου κ.κ. Ναθαναήλ, μαζί με ιερείς από την Κω, αλλά και τον Αρχιερατικό Επίτροπο Νισύρου, Αρχιμανδρίτη Στέφανο Καλλιστή, ετέλεσαν Ιερά Παράκληση μετ' Αρτοκλασίας, στην Ιερά Μονή της Παναγίας της Σπηλιανής, η οποία είχε κατακλυστεί από κόσμο.

Ο Μητροπολίτης Κώου και Νισύρου κ.κ. Ναθαναήλ, πλαισιωμένος από τους Αρχιμανδρίτες Στέφανο και Χρυσόστομο, τους πατέρες Ιωάννη και Ζαχαρία, τον Αντιδήμαρχο Κω κ. Φουντωτό και τους κ. Κοντίτση και Στάμο.

Έπειτα, ακολούθησε δέηση και προσκύνημα στο ιερό λείψανο του Αγίου Νικήτα, που φυλάσσεται στο ναό της Παναγίας της Ποταμήτισσας, επίσκεψη στο Εκκλησιαστικό Μουσείο της Μονής, όπου φυλάσσονται διάφορα είδη, μεταξύ των οποίων ο Σταυρός, το Εγκόλπιο και η μπομπονιέρα του Μητροπολίτη κ.κ. Ναθαναήλ, ενώ οι πιστοί είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν το πρόσφατα διαμορφωμένο Επισκοπείο, όπου θα διαμένει ο Μητροπολίτης, όταν επισκέπτεται τη Νίσυρο.

Ο Σεβ/τος κ. Ναθαναήλ ευχαρίστησε τον πατέρα Στέφανο για τη φιλοξενία του, αλλά και τη βοήθειά του στο πνευματικό του έργο, ενώ και εκείνος με τη σειρά του, εξέφρασε ευχαριστίες προς το Μητροπολίτη, αλλά

Πολλοί πιστοί προσκύνησαν το ιερό λείψανο του Αγίου Νικήτα στο ναό της Παναγιάς της Ποταμήτισσας

και τους πιστούς, παραθέτοντας ένα καλωσόρισμα στο αρχονταρίκι της Μονής.

Τόσο κατά την αναχώρηση του πλοίου, όσο και κατά την επιστροφή ο Σεβ. Ναθαναήλ, χαιρέτησε έναν-έναν τους πιστούς, και τους δώρισε μια εικόνα της Παναγίας της Σπηλιανής, για να τους φυλάει.

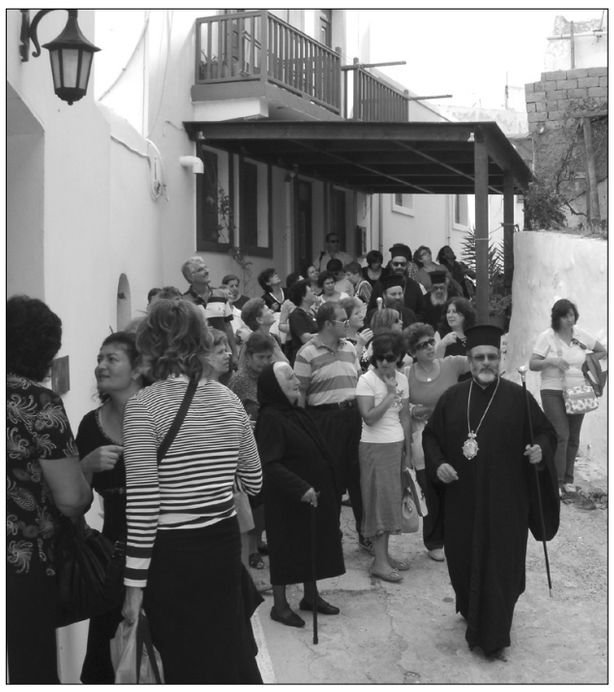

Πλήθος κόσμου είδε από κοντά τα εκθέματα του Εκκλησιαστικού Μουσείου της Παναγίας της Σπηλιανής.

Αξίζει ν' αναφέρουμε ότι τον Σεβ/το Μητροπολίτη συνόδευε από την Κω ο Αντιδήμαρχος κ. Φουντωτός, ενώ τον υποδέχτηκε στο γειτονικό νησί, ο Αντιδήμαρχος Νισύρου, αλλά και ότι το ταξίδι ήταν προσφορά στη μνήμη των αποθανόντων Λαουμτζή, Βουκουβαλίδη και Σταματιάδη.

***Γ. Πασσανικολάκης** - Κως*

Η ΣΟΥΜΑΔΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΝΙΣΥΡΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Ανέκαθεν η Νίσυρος είχε την αποκλειστικότητα στην παραγωγή **σουμάδας**, με πρώτη ύλη το πικραμύγδαλο, από την πλούσια ντόπια παραγωγή. Ήταν δε και εξακολουθεί να είναι μέχρι σήμερα, αν όχι το μοναδικό, οπωσδήποτε το πιο συνηθισμένο τοπικό προϊόν που παίρνουν μαζί τους φεύγοντας από το νησί οι καλοκαιρινοί επισκέπτες. Αλλά και στα καφενεία του νησιού μια παγωμένη σουμάδα τυχαίνει ιδιαίτερης προτίμησης, ενώ αποτελεί και συνηθισμένο κέρασμα στα Νισύρικα σπίτια.

Μετά τον πόλεμο η σουμάδα αποτέλεσε προϊόν της οικοτεχνίας Παριανού (του Καμπούρη), η οποία παρασκεύαζε και το «ντοματάκι» γλυκό, που, όπως λένε οι παλιότεροι, κι αυτό τη Νίσυρο έχει πατρίδα του. Αργότερα και για πολλά χρόνια, η παραγωγή σουμάδας συνεχίστηκε από τον Κώστα Μαγανά, ο οποίος διατήρησε αναλλοίωτη την ποιότητά της, φρόντισε δε και για την εκτός Νισύρου κυκλοφορία της.

Σήμερα η σουμάδα κυκλοφορεί σε τυποποιημένη και εκσυγχρονισμένη συσκευασία, εξακολουθεί δε να παραμένει πρώτη στις προτιμήσεις του κόσμου, ανάμεσα και σε άλλα τοπικά προϊόντα που έχουν πλουτίσει την αγορά του νησιού, όπως το **ντοματάκι** γλυκό, **θυμαρισιο μέλι, κανελλάδα, κάππαρη,τυρί της τυριάς** κ.ά. Όλα σε τυποποιημένη συσκευασία και εγγυημένη γνησιότητα, αλλά και χωρίς να προβάλλονται στο βαθμό που πρέπει ως Νισύρικα τοπικά προϊόντα. Η προτίμηση των επισκεπτών στα προϊόντα αυτά ενθαρρύνει την παραγωγή, ενισχύει την οικονομία του νησιού και προβάλλει τη Νίσυρο. Γεννά όμως και το ερώτημα, άραγε αυτή η προσπάθεια δε θα μπορούσε να ενταχθεί σ' ένα από τα πάμπολλα Κοινοτικά Προγράμματα, ώστε να πάρει τη μορφή κάποιας πιο οργανωμένης και ευρύτερης τοπικής οικοτεχνίας; Μήπως είναι καιρός η προσπάθεια αυτή να τύχει μεγαλύτερης προσοχής και συστηματικότερης ενθάρρυνσης;

Τα Νισύρικα προϊόντα, κατά κοινή ομολογία, συγκεντρώνουν όλες τις προϋποθέσεις για να κυκλοφορήσουν στην ελεύθερη αγορά. Κάποτε πρέπει να τολμήσουμε.

Ο βουλευτής Γιώργος Νικητιάδης Πρόεδρος της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής

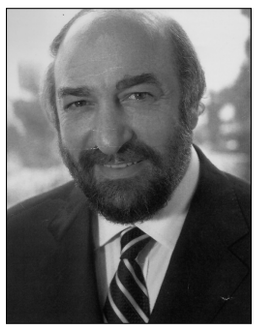

Πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής εκλέχτηκε ο συμπατριώτης μας βουλευής Δωδεκανήσου Γιώργος Νικητιάδης. Πριν από την εκλογή αυτή, προτάθηκε στον κ. Νικητιάδη θέση Αντιπροέδρου της Βουλής, την οποία ευγενώς αρνήθηκε, προκειμένου να διεκδικήσει μια θέση στον επόμενο ανασχηματισμό.

Αρμοδιότητα της Επιτροπης, της οποίας προεδρεύει, είναι – όπως ο ίδιος δήλωσε – η διασφάλιση καλύτερης νομοθέτησης με ποιοτικότερα χαρακτηριστικά των νομοχεδίων που αφορούν θέματα Παιδείας, Θρησκείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού, Τουρισμού και Μέσων Μαζικής Ε νημέρωσης, τομείς στους οποίους ο Πρωθυουργός έχει βασίσει μεγάλο μέρος του σχεδιασμού του. Γι' αυτό και δεν παρέλειψε να ευχαριστήσει τον κ. Παπανδρέου για την απόφασή του να τον προτείνει γι' αυτή τη θέση, καθώς και τους συναδέλφους του βουλευτές που τον ψήφισαν.

Ο Πάνος Καμμένος επανεξελέγη Βουλευτής Αθηνών για έκτη φορά

Για έκτη συνεχή φορά και με 40.000 περίπου ψήφους επανεξελέγη ο συμπατριώτης μας **Πάνος Καμμένος** ως βουλευτής στη Β' Περιφέρεια της Αθήνας.

Με την παρρησία που τον διακρίνει, με τη δραστηριότητα που ανέπτυξε σ' όλα τα χρόνια της πολιτικής του πορείας, με την επιτυχή ανταπόκριση σ' όλες τις αποστολές που του ανατέθηκαν και ιδιαίτερα με την εντιμότητά του, ο Πάνος Καμμένος μπόρεσε να αποφύγει τη μπόρα που έπληξε τη Ν.Δ. και να συνεχίσει πραγματικά αδιάφθορος την πολιτική πορεία του.

Στα χρόνια της βουλευτικής του θητείας και ιδιαίτερα ως Υφυπουργός Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής είχε εντάξει στον κύκλο των ενδιαφερόντων του τα προβλήματα της Νισύρου, συνεργαζόμενος στενά για την επίλυσή τους, τόσο με τις τοπικές Αρχές, όσο και με άλλους βουλευτές μας, ανεξάρτητα από πολιτική τοποθέτηση.

Ελπίζουμε και κατά τη νέα του θητεία να συνεχίσει να ενδιαφέρεται και να φροντίζει το νησί μας, στο οποίο άλλωστε βρίσκονται και οι ρίζες του.

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ!

Σε περιοδικό φύλλο του τοπικού Συλλόγου με τίτλο **«Ο Διαβάτης της Νισύρου»,** αλλά και στο υπ' αριθ. 21 φύλλο της **«Παννισυριακής Σάλπιγγας»** της Ρόδου, διαβάσαμε άρθρα τόσο του κ. Γιάννη Κουλάκη όσο και του Δημήτρη Καραγεώργη, με κυρίαρχο θέμα την κάθοδο ενός (1) μοναχικού συνδυασμού κατά τις προσεχείς εκλογές στο Δήμο Νισύρου.

Και οι δύο φίλοι συμπατριώτες επικαλούνται την «αναστάτωση που γίνεται στο νησί» κατά την προεκλογική περίοδο και συνάμα τη δυσκολία «στην εξεύρεση υποψηφίων συμβούλων με πείρα. όρεξη και γνώση καταρτισμού προγράμματος έργων για τη Νίσυρο».

Όμως οι δημοτικές εκλογές, που διεξάγονται ανά τετραετία, είναι απαύγασμα συνταγματικής επιταγής και όχι απλής επιθυμίας πολιτών ενός διαμερίσματος ή μιας πόλεως στην Επικράτεια της Ελλάδας. Δεν εξαρτώνται, δηλαδή, από πολιτικά κόμματα ή από ετσιθελισμούς οιουδήποτε τοπικού παράγοντα. Νομίζω ακόμα ότι οι δημοκρατικοί θεσμοί είναι ενιαίοι και δεν διασπώνται για να εξυπηρετήσουν μεμονωμένες περιπτώσεις μικροσυνόλων ανθρώπων. Έτσι, δεν μπορούμε να σμικρύνουμε το δημοκρατικό δικαίωμα του τρόπου αναδείξεως των αρχόντων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ούτε να θέσουμε εμπόδιο διεκδίκησης του δημαρχιακού αξιώματος από οιονδήποτε Έλληνα πολίτη. Εκτός και αν καταργηθούν τα άρθρα του Συντάγματος και άλλοι παραπλήσιοι νόμοι, που αφορούν τα της εκλογής των δημάρχων και των άλλων οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ας μην ξεχνούμε, βέβαια, τη σημερινή ενιαία Νίσυρο που προέκυψε από τον πρώτο Καποδίστρια και ενώθηκαν οι δύο Κοινότητές μας με το Δήμο Μανδρακίου Νισύρου. Διατυπώνουμε προσέτι την ύπαρξη ενός μεγάλου αριθμού επίσημα εγγεγραμμένων ψηφοφόρων (2.148), ενώ ψήφισαν στις τελευταίες εκλογές μόνον οι 837!

Πιστεύω ακράδαντα ότι στο νησί μας υπάρχει αξιόλογο ανθρώπινο υλικό με πνευμόνια φουσκωμένα από λατρεία και αγάπη για κάθε τι νισύρικο στοιχείο. Δεν έχουμε δικαίωμα να παραθεωρούμε νέους συμπατριώτες που κρατούν ανόθευτα τα όμορφα πολιτισμικά μας αγαθά και διοικούν κατά τρόπο άψογο το νησί μας. Μακάρι να δηλώσουν ως υποψήφιοι δήμαρχοι περισσότεροι από δύο, για να παραμείνει ανθισμένο και ευωδιαστό το δέντρο του δημοκρατικού ενδιαφέροντος!

Οι ανθούσες Νισυριακές παροικίες σε γειτονικά νησιά της Δωδεκανήσου, π.χ. Ρόδος, Κως, με συμπατριώτες που επιμένουν να ψηφίζουν στο νησί τους, είναι καιρός να στείλουν στελέχη τους για να βοηθήσουν, εάν χρειασθεί, να προχωρήσει ο τόπος. Παράδειγμα προς μίμηση η Μαρία Καρπαθάκη, από Ρόδο, η οποία πανηγυρικά εκλέχθηκε Δημοτική Σύμβουλος στη Νίσυρο.

Η αγάπη όλων μας είναι δεδομένη, όπου και αν ζούμε.

Γ.Ι. Κουμέντος

Βιβλιοπαρουσίαση

«ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ»

Της Ιουστίνης Φραγκούλη-Αργύρη

Σε μεγάλη αίθουσα εκδηλώσεων του Ξενοδοχείου King George στην Αθήνα, έγινε η παρουσίαση του μυθιστορήματος της **Ιουστίνης Φραγκούλη-Αργύρη** «Για την αγάπη των άλλων», πού, όπως λέγεται, αναφέρεται στη ζωή της αείμνηστης **Δέσποινας Εμμανουηλίδη-Κατσιματίδη,** μητέρας του μεγαλοεπιχειρηματία στη Ν. Υόρκη συμπατριώτη μας **Τζων Κατσιματίδη.**

Η οικογένεια Κατσιματίδη δεξιά και αριστερά η συγγραφέας.

Το μυθιστόρημα ξετυλίγεται στη Νίσυρο και στη Ρόδο στα χρόνια της Ιταλοκρατίας. Μια όμορφη νεαρή κοπέλα, η Μαργαρίτα, που μεγάλωσε στη Νίσυρο και σπούδασε στη Ρόδο, ερωτεύτηκε νεαρό συμπατριώτη της. Ο πατέρας της ξενιτεύτηκε στην Αμερική και η απουσία του, αλλά και η έλλειψη επικοινωνίας με την οικογένειά του έχει σημαδέψει τη ζωή της. Σε κάποια στιγμή η ερωτική σχέση χαλάει κι αυτή η προδοσία σημάδεψε και την τύχη της, επηρέασε δε και τη ζωή ολόκληρου του νησιού, με τα αυστηρά ήθη της εποχής.. Η Μαργαρίτα μένει για μεγάλο διάστημα άγαμη, γεγονός που εμποδίζει και τα δύο μνηστευμένα αδέλφια της να παντρευτούν, αν δεν αποκαταστήσουν την αδελφή τους. Το ίδιο όμως συμβαίνει και με τους αδελφούς των αρραβωνιαστικών τους, που κι αυτοί για τον ίδιο λόγο δεν προχωρούν στο δικό τους γάμο. Ώσπου στο τέλος η Μαργαρίτα παντρεύεται με προξενιό, οπότε όλα τα προβλήματα βρίσκουν τη λύση τους.

Η παρουσίαση του βιβλίου έγινε, παρουσία του ζεύγους Τζων Κατσιματίδη, από τη δημοδιογράφο Ελένη Γκίκα, τη φιλόλογο Βιβή Κοψιδά-Βρεττού, τους βουλευτές μας Κ. Σκανδαλίδη και Γ. Νικητιάδη και τη Δέσποινα Εμμανουηλίδη-Λυβίτση, σε αφήγηση της οποίας στηρίζεται το μυθιστόρημα.

Ανάμεσα στο πυκνό πλήθος που παρακολούθησε την παρουσίασηε υπήρχε και μεγάλος αριθμός Νισυρίων της Αθήνας.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΑΛΗΣ & ΥΙΟΣ

Με πολλά καλά λόγια και επαινετικά σχόλια υποδέχονται κάθε φορά την εφημερίδα αυτή οι αναγνώστες μας, αυτοί βέβαια που μπορούν να κρίνουν την ποιότητά της και να εκτιμήσουν την ευθύνη, την αγωνία, την προσπάθεια που χρειάζεται ωσότου να φθάσει η εφημερίδα στα χέρια τους. Και για ό,τι αφορά το περιεχόμενο και την εν γένει ποιότητα και πληρότητά του, τα οποιαδήποτε σχόλια απευθύνονται στους συντάκτες της εφημερίδας. Όμως υπάρχει και ο παράγοντας «εμφάνιση». Υπάρχει το καλλιτεχνικό μέρος, η αρχιτεκτονική διάταξη, στοιχεία που καθορίζουν τη «μόστρα», τη βιτρίνα και ολοκληρώνουν την εμφανισιακή εικόνα της εφημερίδας. Και οι αφανείς δημιουργοί αυτής της εικόνας είναι το καλλιτεχνικό δίδυμο των συμπατριωτών μας Κώστα (πατέρα) και Νικήτα (υιού) Καράλη. Βετεράνος και ασύγκριτα έμπειρος ο Κώστας, φρόντισε να μεταδώσει όλη την τέχνη και τη μαεστρία του στον επί πολλά χρόνια τώρα πολύτιμο συνεργάτη, το Νικήτα του, ο οποίος σήμερα έχει εξοπλίσει με τα πιο σύγχρονα εκτυπωτικά μέσα το εργαστήρι του και θεωρείται ένα από τα πρώτα ονόματα του κλάδου του.

Στην οδό Γερανίου 7 στεγάζεται το τυπογραφείο τους κι εκεί καταφεύγουν πάμπολλοι εκδότες εφημερίδων, περιοδικών, πέρα από το φόρτο των βιβλιο-εκτυπωτικών εργασιών. Γιατί η επιμελημένη φροντίδα και η κομψή και ευπρόσωπη εμφάνιση των εκδόσεων θεωρούνται εξασφαλισμένες και αδιαμφισβήτητες.

Ικανοποιημένος ο Κώστας ο Καράλης, γιατί παρέδωσε τη σκυτάλη σε χέρια ικανά και επιδέξια, ζει και εργάζεται, πάντα με τη σκέψη του στραμμένη στους Πάλους και το βλέμμα στο ημερολόγιο, ώσπου νάρθει ο Ιούλιος, για να επισκεφθεί τα γνώριμα και αγαπημένα του λημέρια και τους συμπατριώτες του.

Στο μυθιστόρημα «Για την αγάπη των άλλων»

ΑΡΝΗΤΙΚΗ Η ΕΙΚΟΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΙΣΥΡΟ

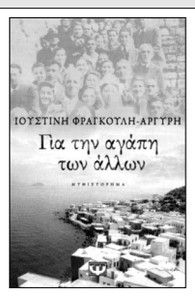

Την προσωπική ιστορία της Δέσποινας Ανδρ. Κατσιματίδη-Εμμανουηλίδη, μητέρας του Τζων Κατσιματίδη, έχει ως υπόθεση το μυθιστόρημα «Για τη αγάπη των άλλων» της Ιουστίνης Φραγκούλη-Αργυρίου, που κυκλοφόρησε πρόσφατα. Όπως αναφέρει η ίδια η συγγραφέας στον πρόλογό της, το μυθιστόρημα είναι πλασμένο με κάποια ελευθερία, με φανταστικούς ήρωες και διαλόγους κ.λπ., γι' αυτό δεν θα σταθούμε στο κατά πόσον ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα το περιεχόμενο του βιβλίου.

Εκείνο όμως που δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητο είναι το κατάμαυρο χρώμα, με το οποίο περιγράφει τη Νίσυρο, την οποία παρουσιάζει ως *«ένα έρημο νησί των ψαράδων και των χωρικών, στο οποίο βασιλεύει η μιζέρια, ως γη άγονη, στείρα και κακοτράχαλη και ως ένα τόπο μαραμένο, στερημένο και άγονο, ένα καταραμένο τόπο της ανυδρίας, της τρικυμίας, της λάβας και των ανεμοδαρμένων βράχων, με λοφίσκους γυμνούς με αραιή πρασινάδα. Η φτώχεια και η δυστυχία δέρνει τους κατοίκους (αναφέρεται στα χρόνια του πολέμου) οι οποίο κλέβουν τα χόρτα από το στόμα των προβάτων, για να τα μαγειρέψουν και να φάνε. Ενώ σαν χαρακτήρες είναι εχθρικοί και χαιρέκακοι, κουτσομπόληδες, ζηλόφθονοι, με πρόσωπα σκυθρωπά και θλιμμένα».*

Η Ιουστίνη Φραγκούλη έχει επισκεφθεί τη Νίσυρο και θα περιμέναμε οι εντυπώσεις της να ανταποκρίνονταν, έστω και κατ' ελάχιστον, προς την πραγματικότητα και να πλησιάζουν τα χίλια καλά λόγια και τα εγκώμια, με τα οποία εκφράζονται οι χιλιάδες των επισκεπτών μας.

Λυπούμαστε όμως, γιατί εκείνη είδε τη Νίσυρο μέσα από πρίσμα αρνητικό και κατάμαυρο και οι εντυπώσεις που σχημάτισε είναι εντελώς ξένες προς την πραγματικότητα και κάθε άλλο παρά διαφημίζουν το νησί μας. Κρίμα!

ΑΠ' Ο,ΤΙ ΘΥΜΑΜΑΙ...

Από το
ΓΙΑΝΝΗ ΔΙΑΜ. ΧΑΡΤΟΦΥΛΗ

ΓΙΟΡΤΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΧΑΡΗ ΤΟΥ

ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΑΚΙ Τ' ΑΪ ΝΙΚΟΛΑ
στην Τάβλα του Γιαλού

«Εις οποιανδήποτε νήσον και αν αποβιβασθείς θα αντικρύσεις τον Ναόν του Αγίου Νικολάου, μικρόν ή μέγαν», γράφει ο Παπαδιαμάντης. Όμως όχι μόνο σε κάθε νησί, αλλά και σε πολλές πόλεις της ενδοχώρας συναντούμε περικαλλή Ναό αφιερωμένο «στων θαλασσών τον Άγιο», με την εικόνα του ν'ακτινοβολεί στο τέμπλο, κατάφορτη από τάματα και αργυρόχρυσα καραβάκια «Πλοιάρχων αφιερώματα».

Ο Άγιος Νικόλαος στο θρόνο του, δωρεά του Γιάννη Χατζόγλου.

Ναυτική κατ' εξοχήν η χώρα μας, σέβεται, τιμά και ευλαβείται τον Άγιο Νικόλαο, τον παπποί των ναυτικών μας

Στη Νίσυρο, το εκκλησάκι τ' Αϊ Νικόλα, ένα από τα πολλά που υπάρχουν, ανήκει στα μικρά, όπως αναφέρει ο Παπαδιαμάντης. Κουρνιασμένο στη βάση του βράχου της Σπηλιανής, μόλις που χωράει άτομα μετρημένα στα δάκτυλα των δύο χεριών. Όμως είναι αρκετό για να χωρέσει τη βαθειά πίστη των ναυτικών, μα και όλων των κατοίκων του νησιού προς το προσωπό του. Βρίσκεται κτισμένο στην άκρη του παλιού λιμανιού, στην Τάβλα

Το εκκλησάκι χωμένο στη βάση του Οξού.

του Γιαλού, δίπλα σ' ένα μόλο πλημμυρισμένο από τον πόνο και την πίκρα του αποχωρισμού, αλλά και τα δάκρυα από τη χαρά του γυρισμού. Εκεί κατέφευγαν, λίγο πριν το μπάρκο, οι ναυτικοί μας για να ζητήσουν τη σκέπη και τη βοήθειά του στα ταξίδια τους. Κι εκεί έτρεχαν στο ξεμπαρκάρισμά τους και πριν ακόμα πάνε στο σπίτι τους, για ν' ανάψουν ένα κεράκι ευγνωμοσύνης κι ευχαριστιών.

Μεγάλη η τύχη και ιδιαίτερη η τιμή σ' όποιον είχε την ευκαιρία να βρεθεί στο νησί μας και να δεχτεί τη χάρη και την ευλογία του Αγίου, ανήμερα τ' Αϊ Νικόλα. Από μέρες πριν άρχιζαν οι προετοιμασίες από τους ναυτικούς μας της γειτονιάς, με επικεφαλής τον **Κουβή** και τον **Αντώναρο** παλιότερα και αργότερα το **Στρατή,** τους **Κολλυβάδες**, το **Μανώλη του Μαντού,** το **Γιάννη του Χοντρού.** Αυτοί φρόντιζαν για ν' ασπριστεί η εκκλησιά, για να βαφούν τα κουφώματα, για να καθαριστεί η περιοχή, ν' αλλάξει η αμμος στα μανουάλια, την ίδια ώρα που οι γυναίκες της περιοχής έπλεναν τα καντήλια στη θάλασσα, παρακαλώντας τον Άγιο να την ημερέψει για νά 'χουν καλά ταξίδια οι άνθρωποί τους, που την ώρα εκείνη ποιος ήξερε πού και με ποια κύματα πάλευαν. Κι ανήμερα της γιορτής όλοι τους, ο ένας μετά τον άλλο, κατέφθαναν με τις οικογένειές τους, στολισμένοι με τα **αλλάγια** τους, άλλος με τον άρτο στο χέρι, άλλος με το **αντίερο** κι άλλος με λαμπάδα σαν το μπόι του, όλα δώρα ευγνωμοσύνης και τιμής προς τον προστάτη Άγιό τους. Ασφυκτικά γέμιζε από κόσμο το μικρό και πάντα παγωμένο από την υγρασία του βράχου εκκλησάκι, ενώ απέξω, στο δώμα της Καρβαΐνενας, **τουρτούριζαν** κόντρα στο ξεροβόρι όσοι αναγκάζονταν να παρακολουθήσουν τη Λειτουργία, μένοντας στο ύπαιθρο.

Τα βήματα όλων τούς έφερναν κατευθείαν μπρος στην εικόνα του Αγίου, για ν' αποθέσουν τις ευχές και τις ικεσίες τους. Κι εκείνος, με φωτισμένο απ' το τρεμάμενο φως του καντηλιού το ασκητικό του πρόσωπο, με βλέμμα ήρεμο και γαλήνιο, ευλογούσε απ' το θρόνο του.

Τσουχτερό, συνήθως, το κρύο εκείνη την ημέρα, όμως αδύναμο για να επηρεάσει την κατάνυξη με την οποία ατένιζαν στη μορφή του Αγίου «**οἱ ἐν νόσοις τόν ἰατρόν, οἱ ἐν κινδύνοις τόν ρύστην, οἱ ἁμαρτωλοί τόν προστάτην, οἱ πένητες τόν θησαυρόν, οἱ ἐν θλίψεσι τήν παραμυθίαν, τόν συνοδίτην οἱ ὁδοιπόροι, οἱ ἐν θαλάσσῃ τόν κυβερνήτην**». Κι έμειναν όλοι εκεί ώς το τέλος και μετά, φεύγοντας παρέες-παρέες, είχε ο καθένας τους και από μια δική του ιστορία να διηγηθεί για την προστασία τ' Αϊ Νικόλα.

Στο πέρασμα του χρόνου το λιμάνι είχε μεταφερθεί προς τα ανατολικά, εκεί που βρίσκεται σήμερα. Και η μεταφορά αυτή συμπαρέσυρε και τα ενδιαφέροντα των θαλασσινών, μα κι όλων όσοι εδραστηριοποιούντο στο χώρο του λιμανιού. Η περιοχή έχασε το ενδιαφέρον της, έσβησε η ζωντάνια, ο θόρυβος, η κίνηση, που επικρατούσαν παλιότερα στο λιμάνι. Όμως το εκκλησάκι τ' Άϊ Νικόλα παραμένει εκεί, θεμέλιο στον «Οξό» της Παναγιάς, κάταστρο πάντα, περιποιημένο, με ανακαινισμένο, τελευταία, τον εσωτερικό του διάκοσμο, χάρη στη φροντίδα του παπα-Στέφανου και στην οικονομική προσφορά των αδελφών Γιαννίδη εις μνήμη του πατέρα τους Νικολάου, του Γιάννη του Χατζόγλου εις μνήμη του πατέρα του παπα-Νικόλα και άλλων συμπατριωτών.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ κ. ΝΑΘΑΝΑΗΛ ΑΞΙΟΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ

Λίγος είναι ο καιρός αφ' ότου έγινε η ενθρόνιση του νέου Μητροπολίτου μας, όμως αρκετός για να φανεί ο νέος άνεμος που έχει πνεύσει στη διοίκηση της τοπικής μας Εκκλησίας.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κώου και Νισύρου κ. Ναθαναήλ, «**πρᾶος και ταπεινός τῇ καρδίᾳ**», με την απλότητα και τη σεμνότητα που τον διακρίνουν, με καλοσύνη ψυχής,, με την καταδεκτικότητά του, έχει σπάσει το τείχος που συνήθως υψώνεται ανάμεσα στον ποιμενάρχη και το ποίμνιό του και έχει μπει στις καρδιές των ανθρώπων, κατακτώντας την αγάπη και το σεβασμό τους.

Αθόρυβα, αλλά ουσιαστικά, οργανώνει το πνευματικό έργο της Μητροπόλεως, η οποία καθημερινά δίνει πρωτόγνωρα δείγματα και της κοινωνικής δραστηριότητάς της, που ήδη έχει προκαλέσει το ενδιαφέρον και τη συμπαράσταση του κόσμου.

Ο λαός της Νισύρου, που ανέκαθεν είχε την ευκαιρία να βλέπει τον Δεσπότη του μόνο κατά την «**ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ**» επίσημη περιοδεία του, τώρα έχει τη χαρά να τον βλέπει συχνά-πυκνά κοντά του, να παρακολουθεί τη λειτουργία του, να ακούει το κήρυγμά του, να τον έχει δίπλα του στο καφενείο, στο εστιατόριο, στην πλατεία, πρόθυμο να συζητήσει μαζί του, να ακούσει τα προβλήματά του, να συμπαρασταθεί στις δυσκολίες του. Ενώ οι λιγοστοί πια κάτοικοι των χωριών μας παρακολουθούν, για πρώτη φορά, Αρχιερατική Λειτουργία στους ναούς τους και δέχονται την ευλογία του Δεσπότη τους, στον οποίο διατυπώνουν και το παράπονο, γιατί για πολλά τώρα χρόνια παραμένουν αλειτούργητοι.

Μεγάλη η τιμη για το νησί μας, το οποίο σύσσωμο περιβάλλει με αγάπη και βαθύ σεβασμό τον Μητροπολίτη μας, στου οποίου το πρόσωπο βλέπει «**τον ποιμένα τον καλόν**», ο οποίος θα ξαναδώσει την παλιά της αίγλη στην Εκκλησία μας και θα επαναφέρει στους κόλπους της το ανέκαθεν φιλόθρησκο και φιλακόλουθο κοινό του νησιού μας. Ο νέος Μητροπολίτης ξεκίνησε την αρχιερατεία του στηριζόμενος στη βαθειά πίστη του, στη συνείδηση του χρέους του απέναντι στην ιερή αποστολή του και στην αγάπη του λαού, του οποίου τη διαποίμανση τού εμπιστεύθηκε ο Θεός. Κι αυτή η αγάπη τον στηρίζει στο έργο του, προστατεύοντάς τον και από τυχόν αρνητικές φωνές, συνηθισμένες σε παρόμοιες περιπτώσεις. Σ' αυτές τις φωνές στις οποίες αναφέρεται και χαρακτηριστικό δημοσίευμα της εφημερίδας «Βήμα της Κω», το οποίο και αναδημοσιεύουμε:

Ο Μητροπολίτης Κώου και Νισύρου κ. Ναθαναήλ με το Διευθυντή της εφημερίδας μας Γιάννη Χαρτοφύλη.

«***Βέβαια δε λείπουν τα κτυπήματα «κάτω από τη μέση» από κάποιους ανωνυμογράφους, οι οποίοι προσπαθούν να κοντύνουν το Μητροπολίτη μας για τις πωτοβουλίες που έχει πάρει, τους 7 μόλις μήνες που είναι επικεφαλής της Μητρόπολής μας. Και όλοι αυτοί δρουν στο παρασκήνιο, διότι φοβούνται την αποκάλυψη και την κριτική. Αν θέλουν ας αντιπαρατεθούν με επιχειρήματα, δίχως προσβολές δεξιά και αριστερά, ώστε να τους κρίνει ο λαός. Οι δοκιμασίες είναι πολλές, αλλά ευτυχώς κάποιοι άνθρωποι με τέτοια πάστα, όπως ο Μητροπολίτης μας, δε μασάνε... Ο κόσμος είναι μαζί του και του το δείχνει συνεχώς***».

Σε μια όμορφη πανηγυρική εκδήλωση
Ο «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ» ΤΙΜΗΣΕ ΠΑΛΑΙΜΑΧΟΥΣ ΤΟΥ

Μια από τις πιο όμορφες ώρες του έζησε ο «Γνωμαγόρας», το βράδυ της Κυριακής 29 Νοεμβρίου. Σε μια συγκέντρωση, με διάχυτο το κλίμα της ζεστασιάς και της εγκαρδιότητας, τίμησε δύο παλαίμαχους συνεργάτες του, το **Γιάννη Λογοθέτη** και το **Γιάννη Σακλαρίδη,** ανακηρύσσοντάς τους Επίτιμο Πρόεδρο τον πρώτο και Επίτιμο Αντιπρόεδρο το δεύτερο, σε αναγνώριση της μακροχρόνιας και πολύπλευρης προσφοράς τους προς το Σύλλογο.

Προσφωνώντας τους δύο τιμωμένους ο Πρόεδρος του Συλλόγου **Γιάννης Χαρτοφύλης** αναφέρθηκε στα δύσκολα χρόνια της παιδικής και μαθητικής ζωής τους στη Νίσυρο, στα χρόνια της ιταλικής σκλαβιάς και του πολέμου, στους σκοπέλους που χρειάστηκε να ξεπεράσουν για να συνεχίσουν τις σπουδές τους, στη σταδιοδρομία τους και κατέληξε με αναφορά στην παραγωγική και καρποφόρα πορεία τους στις τάξεις του «Γνωμαγόρα», τον οποίο επί μισό και πλέον αιώνα υπηρέτησαν. Απένειμε δε στον καθένα τιμητική πλακέτα εκ μέρους του Δ.Σ. του «Γνωμαγόρα», μαζί με τις ευχαριστίες του για όσα υπέρ του Συλλόγου έπραξαν, καθώς και το Ψήφισμα σε μεμβράνη της Γεν. Συνέλευσης, με το οποίο τους απενεμήθη ο τίτλος του **Επίτιμου.**

Με ιδιαίτερη συγκίνηση ο Γιάννης Λογοθέτης ευχαρίστησε για την προσγενόμενη τιμή, αναφέρθηκε στα χρόνια της ενεργού παρουσίας του κοντά στο «Γνωμαγόρα», στη συναίσθηση του χρέους με την οποία άσκησε τα καθήκοντά του ως Πρόεδρος του Συλλόγου και την προσφορά τόσο προς αυτόν, όσο και προς τη γενέτειρά μας Νίσυρο, κάθε φορά που αυτή είχε την ανάγκη του Συλλόγου. Εξέφρασε, τέλος, την ευχή, όπως ο «Γνωμαγόρας συνεχίσει απρόσκοπτα την πορεία του, ευχαρίστησε και συνεχάρη το Δ.Σ. του Συλλόγου για την επιτυχή οργάνωση της τιμητικής εκείνης εκδήλωσης.

Στο ίδιο πνεύμα μίλησε και ο Γιάννης Σακλαρίδης, ο οποίος αφού ευχαρίστησε για την τιμή, αναφέρθηκε στην πολυετή πορεία του στο Σύλλογο καθώς και στις υπηρεσίες που προσέφερε στους συμπατριώτες μας μέσω του Μικροβιολογικού εργαστηρίου του.

Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία της η Πρόεδρος της Ομοσπονδίας των Δωδεκανησιακών Σωματείων κ. **Λίνα Χαραλαμποπούλου**, η οποία απηύθυνε χαιρετισμό, εξέφρασε την ικανοποίησή της για την ωραία αυτή εκδήλωση τιμής, αναφέρθηκε στις στενές σχέσεις της με τη Νίσυρο και στην αρμονική συνεργασία με τον «Γνωμαγόρα» και συνεχάρη τόσο τους δύο τιμηθέντες, όσο και τους οργανωτές της εκδήλωσης.

Ο Πρόεδρος του «Γνωμαγόρα» προσφωνεί τους τιμηθέντες. Αριστερά οι αδελφοί Ανδριώτη.

Ευχαριστη έκπληξη αποτέλεσε η προσέλευση στην εκδήλωση των ευρισκομένων στην Αθήνα αδελφών **Νίκου** και **Γιώργου Ανδριώτη** από τη Ν. Υόρκη, τους οποίους υποδέχθηκε και ευχαρίστησε ο Πρόεδρος του «Γνωμαγόρα», ενώ και τα παριστάμενα μέλη της παροικίας μας, τους υποδέχτηκαν με θερμές εκδηλώσεις αγάπης και εκτίμησης.

Οι δύο τιμηθέντες με τον Πρόεδρο του «Γνωμαγόρα» στο κέντρο

Στο χαιρετισμό που απηύθυνε ο Γιώργος Ανδριώτης, ως Πρόεδρος του Συλλόγου Νισυρίων Αμερικής, εξέφρασε τη χαρά του γιατί βρίσκεται ανάμεσα σε πρόσωπα γνωστά και αγαπημένα, συνεχάρη τους τιμηθέντες αλλά και τους οργανωτές της εκδήλωσης, μετέφερε το χαιρετισμό και την αγάπη των συμπατριωτών μας της Αμερικής και εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη στενή συνεργασία μεταξύ των δύο αδελφών Συλλόγων.

Τους τιμηθέντες συνεχάρη και ο Νίκος Ανδριώτης, ο οποίος εξέφρασε την ικανοποίησή του, γιατί πρόκειται για δύο εκλεκτούς συμπατριώτες που φλέγονται από αγάπη και ενδιαφέρον για τη Νίσυρο και με τους οποίους επανειλημμένα έχει ανταλλάξει απόψεις για το καλό του νησιού μας. Συνεχάρη επίσης και το Δ.Σ. του «Γνωμαγόρα» για την οργάνωση της βραδιάς, ενώ επαίνεσε την προσπάθειά του για την ανελλιπή έκδοση της εφημερίδας «Νισυριακά Νέα», η οποία επιτελεί σπουδαία αποστολή, ιδιαίτερα για τους Νισυρίους του εξωτερικού.

Συγχαρητήρια προς τους τιμηθέντες απηύθυνε, τέλος, ο Πρόεδρος της Εταιρείας Νισυριακών Μελετών **Κώστας Χαρτοφύλης,** ο οποίος τους επαίνεσε για την προσφορά τους η οποία, όπως είπε, τους δημιουργεί την υποχρέωση και με τη νέα τους ιδιότητα να εξακολουθούν να βρίσκονται κοντά στο «Γνωμαγόρα» και να κοσμούν με την παρουσία τους τις εκδηλώσεις του.

Τέλος, η **Μαρία Κορωναίου-Κατσιματίδη** συνεχάρη με έμμετρο αυτοσχέδιο χαιρετισμό τούς τιμηθέντες, ενώ ο **Νίκος Γιαννιός** απήγγειλε ποίημά του για τη γενιά του μεσοπολέμου, στην οποία ανήκουν οι τιμηθένετες.

Η εκδήλωση έκλεισε με προσφορά λουκουμάδων, λόγω της εορτής του Αγίου Ανδρέα, σύμφωνα με το πατροπαράδοτο τοπικό μας έθιμο.

Το Συμπόσιο της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών Δωδεκανήσου

Στους Δωδεκανησίους της διασποράς ήταν αφιερωμένο το φετινό Συμπόσιο της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών Δωδεκανήσου. Γι' αυτό, όπως αναφέρεται στη σχετική εγκύκλιό τους, αποφασίστηκε να γίνει το Συμπόσιο στον Πειραιά, σε συνεργασία με την εκεί εδρεύουσα Ομοσπονδία Δωδεκανησιακών Σωματείων, με στόχο να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα που αφορούν τους απόδημους Δωδεκανησίους.

Επόμενο ήταν, μετά από αυτά, οι επιμέρους Δωδεκανησιακοί Σύλλογοι, που εκπροσωπούν το μεγαλύτερο μέρος των απόδημων Δωδεκανησίων, να προετοιμαστούν για να παρουσιάσουν στο Συμπόσιο τις δραστηριότητες των Συλλόγων τους, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αντίστοιχες παροικίες κ.λπ. Όμως, ο Πρόεδρος της Στέγης ούτε κουβέντα δεν δέχτηκε για μια τέτοια παρουσίαση, γιατί, λέει, η Σ.Γ.Τ.Δ. είναι επιστημονικός οργανισμός και δεν είναι δυνατό να ασχολείται με θέματα πεζά, όπως η ιστορία κάθε Συλλόγου.

Άκαμπτος υπήρξε στην απόφασή του, με αποτέλεσμα το Συμπόσιο να ασχοληθεί, τάχα, με τα θέματα των απόδημων Δωδεκανησίων, χωρίς καν να ακουστεί η φωνή των εκπροσώπων τους, δηλαδή να ασχοληθεί με εμάς χωρίς εμάς.

Η προκλητική και αντισυμπατριωτική αυτή στάση προκάλεσε την οργή των εκπροσώπων των Συλλόγων, οι οποίοι την σχολίασαν δυσμενέστατα και εξέφρασαν τη λύπη τους, γιατί αποτέλεσε ευθεία προσβολή προς τους Δωδεκανησιακούς Συλλόγους και την υπερεκατονταετή ιστορία τους, αλλά και περιφρόνηση προς την Ομοσπονδία τους – σημειώνεται ότι η ίδια υποδέχτηκε εγκάρδια τα μέλη της Στέγης και φιλοξένησε το Συμπόσιο στις εγκαταστάσεις της – η οποία αγωνίζεται για να προβάλει στην αθηναϊκή κοινωνία τα Δωδεκάνησα, την ιστορία τους, την εθνική προσφορά τους, τον πολιτισμό τους.

Θα περιμέναμε από τους οργανωτές του Συμποσίου μια συμπεριφορά πιο ευγενική, πιο συμπατριωτική, πιο κομψή, συμπεριφορά που να ανταποκρίνεται στη φήμη και την ιστορία τού επιστημονικού οργάνου το οποίο εκπροσωπούν. Όμως μας απογοήτευσαν. Κρίμα!

ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΜΑΡΚΟΣ ΝΙΚ. ΧΑΛΑΡΗΣ
ΦΗΡΟΣΤΕΦΑΝΙ - ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ
Τηλ. 22860-23229 - 22860-23750

Και στη Σαντορίνη έχουμε το δικό μας άνθρωπο, το συμπατριώτη μας το Μάρκο (γιο της Μαρίας του Νικολιού). Πρόθυμος πάντα, έχει τα μέσα, την πείρα και τη δυνατότητα για να εξυπηρετήσει όσους επισκέπτονται το γραφείο του.

ΝΙΣΥΡΙΚΑ ΜΑΝΤΑΤΑ

ΑΠ' ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

Αγαπητέ κ. Χαρτοφύλη,

Διάβασα στην εφημερίδα μας τα νέα έργα που προγραμματίζει ο Δήμος. Μεταξύ άλλων αξιόλογων έργων προβλέπεται η προστασία της παραλίας από τα κύματα της «Προβέζας», με την απόρριψη βράχων και τη δημιουργία κυματοθραύστη.

Εάν θυμάμαι καλά η εργασία αυτή είχε αποφασισθεί πολλά χρόνια πριν, με Δήμαρχο τον **Ν. Παπάτσο**. Ελπίζω στη συνέχεια να μη δημιουργηθούν εξέδρες για τραπεζάκια και τσαρδάκες, όπως συνέβη στο παρελθόν, για προστασία δρόμων κ.λπ.

Επίσης εδιάβασα δια την ανέγερση του νέου ιατρείου. Καλόν είναι πιστεύω, αλλά θέλω να επισημάνω εξ ιδίας πείρας ότι δεν είναι το κτήριο αλλά το προσωπικό που καλύπτει τις ανάγκες μας. Τόσον εγώ, η σύζυγός μου αλλά και φίλοι μου επισκέπτες όταν παρέστη ανάγκη ετύχαμε εξαιρετικής φροντίδας από τους γιατρούς και το νοσηλευτικό προσωπικό. Εκ μέρους εμού, της συζύγου και των φίλων μου τους ευχαριστούμε θερμά.

Επισκεφθήκαμε και τα νέα μουσεία μας. Αξίζουν συγχαρητήρια σ' αυτούς που τα έφτιαξαν, αλλά και σ' αυτούς που τα υπηρετούν. Όμως στο **Γεωλογικό των Νικιών** πρέπει να γίνουν παρεμβάσεις στις τουαλέτες ώστε να γίνουν πιο χρηστικές.

Το κομψοτέχνημα των αείμνηστων αδελφών Γιαννίδη απέσπασε το θαυμασμό όσων το επισκεφθήκαμε, τόσον δια την αρχιτεκτονική του όσον και δια τη διαμόφωση του χώρου που τοποθέτησαν τα εκθέματα.. Όμως νομίζω ότι το καλοκαίρι που μας επισκέπτονται οι ημερήσιοι τουρίστες πρέπει να είναι ανοιχτό τις Δευτέρες, τουλάχιστον την τουριστική σαιζόν. Ας μένει κλειστό άλλη μέρα.

Την Βιβλιοθήκη δυστυχώς εγώ δεν την επισκέφθηκα διότι αναγκάσθηκα να φύγω εσπευσμένα δια λόγους υγείας. Όμως η Άρτεμις και η φίλη μας κυρία Γκοβόστη, του γνωστού εκδοτικού οίκου, την εθαύμασαν. Όμως αυτό το θαυμάσιο κτήριο, παραθαλάσσιο με πολλή υγρασία, είναι επικίνδυνο δια τα βιβλία. Πρέπει κάτι να γίνει σχετικά.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία.

Φιλικότατα

Νίκος Σιλβέστρος

Ποιητική Γωνιά

ΝΙΣΥΡΟΣ ΣΤΟ ΔΙΣΤΡΑΤΟ

Στις ρίζες της λάβας γεννήθηκες
πράσινη ομορφιά του Αιγαίου
ευγενική πολεμίστρια ανδρώθηκες.
Καθαρών ανέμων κτυπημένο βουνό
βυθισμένο στη γαλάζια θάλασσα
Νίσυρος πορφυρένιο νησί ορφανό
τύμβος θρόνου στα Δωδεκάνησα
βουλιαγμένος στης μοναξιάς σου
τη χειμωνιάτικη πίκρα αντέχεις.
Τα σπλάχνα σου να ξεριζώσουν
της προόδου σκληροί κακοποιοί
αποκαΐδια πυροκόκκινης φωτιάς
της λάβας σου ετάχθη αλοιφή
στο σώμα σου θέλουν να στρώσουν.
Σιωπή μελαγχολίας νύχτα αφέγγαρη
δάκρυα περιπλεγμένα με στολίδια
ψεύτικα στο λαιμό σου να πνίξουν
την επαύριον των σπιτιών σου
τα ολόλευκα χαδιάρικα κατώφλια.
Ανοιγμένος τάφος περιμένει
εσένα ή τους κακοποιητές σου, όμως
μελωδικά τραγουδούνε οι φωνές σου.
Σβήσε μες στην ταραγμένη σου καρδιά
αντρείωσε την κορμοστασιά σου
με λάβα κάψε τους εχθρούς σου
φυλάξου απ' τα πένθιμα πρόσωπα
των κακών, φτερούγισε πράσινη
αιγαιοπελαγίτικη δροσόλουστη
ομορφιά, βρες τους θεούς εκεί φηλά
και διάβασε όλα τα παράπονά σου
περήφανα, χαρουμενα με λεβεντιά
Νίσυρος ανθισμένη του Αιγαίου
ζωγραφιά Νίσυρος του κόσμου
όλου ορθάνοιχτη αγκαλιά..

Γιώργος Σακέλλης
Αντιμαχίτης

Το 'ρολόι το τοίχου μας

Μεγάλο εκκρεμές του τοίχου μας'ρολόι
Ελβετικό, απ' την Κωνσταντινούπολη φερτό
Στόλιζε του Μπορειάτικου σπιτιού μας το ανώι
Είχε για ιταλικές λιρέτες μέρος του κρεφτό.
Φύγαμε εμείς απ' το χωριό, κλάπηκε κι αυτό
Με τους δείχτες του να δείχνει έτος 1947·
Έτος , πού 'τανε της μοίρας μας ως φαίνεται γραφτό
Να τα πιάνει σαν αντίκα τα «λεφτά» του...
Ήθελα νά 'ξερα αυτός που τό 'κλεψε αν τό 'χει
Από τότε που οι πρώιμες του τουρισμού αιχμές
Λεηλάτησαν του Εμπορειού κελλιά, μονές, μετόχι.
Τό 'χει σαν κρυψώνα άραγε για λίρες, ή δραχμές;
Ή τό'χει, ο αθεόφοβος μεταπουλήσει
Σε κάποιο ευρωπαίο παραθεριστή
Και το ρολόι ξαναγύρισε στη Δύση
Σε κάνα Ελβετό φετιχιστή και παλιατζή;

(Νίσυρος, 1993)

Γεώργιος Ι. Διαμαντόπουλος
Πρωτοπρεσβύτερος

Η γενιά του μεσοπολέμου

Δεν πρόλαβαν την ξενιτιά
δεν άφησε ο πόλεμος να φύγουν
κι απόμειναν με όνειρα τρελά
να καρτερούν τη λευτεριά.

Γενιά βασανισμένη και καλή
ανάμεσα σε δυο πολέμους
αντρώθηκε στην πείνα
με το ψωμί λειψό κι υπομονή.

Δεν ζήλεψαν εκείνους που 'χαν φύγει
στη λευτεριά τούς ξαναβρήκαν
φτασμένους άντρες με φαμίλιες
τα καλοκαίρια, στο νησί.

Το σμίξιμο θυμάμαι σαν γιορτή.
Τι χρόνια θεέ μου όμορφα, γεμάτα.

Χοροί, τραγούδια, γλυκιά ζωή
κι ήμουνα τότε μοναχά παιδί

Και φτερουγίσανε και φύγαν
ακολουθώντας όνειρα της νιότης
ξένοι στην ίδια την πατρίδα
που'ναι και ξενιτιά μαζί.

Τώρα το δειλινό, πάντα ρομαντικό
κρύβει τις πίκρες και τους πόνους
γιατί είναι αλήθεια πως διαβήκατε μαζί
σε δύσκολους καιρούς άχαρους δρόμους.

Νιάτα ανήσυχα μιας άλλης εποχής
ταξιδευτές του μισεμού ελπίδες
αφήνετε κομμάτι απ' τη φωνή σας
να τραγουδάει πάντα στο νησί.

νίκος γιαννιός

GREEN AND BLUE
ΨΑΡΕΜΑ - ΚΥΝΗΓΙ - ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΕΙΔΗ - ΕΙΔΗ PET SHOP
Επώνυμα είδη στις καλύτερες τιμές
ΑΝΝΑ ΧΑΡΤΟΦΥΛΗ
Νίσυρος, τηλ. 22420-31100

ΠΑΡΑΝΟΜΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΤΑΒΛΑ ΤΟΥ ΓΙΑΛΟΥ

Διετάχθη η διακοπή τους

Στην ανάπλαση του χερσαίου χώρου και στην αποκατάσταση της ζημιάς από τις κατολισθήσεις του «Οξού» απέβλεπαν, όπως ελέχθη τότε, τα έργα που εδώ και καιρό έχουν ξεκινήσει στην Τάβλα του Γιαλού. Στην πορεία όμως, όπως φαίνεται και στις φωτογραφίες, τα έργα επε-

κτείνονται στην περιοχή του αιγιαλού, σε σημείο που να αποκόπτουν την ελεύθερη πρόσβαση προς τη θάλασσα και να επιφέρουν ριζική αλλοίωση του τοπίου.

Η εξέλιξη αυτή προκάλεσε τις αντιδράσεις κατοίκων του νησιού και το

Λιμεναρχείο Κω, στο οποίο καταγγέλθηκε το γεγονός, χαρακτήρισε τα έργα παράνομα και διέταξε τη διακοπή τους.

Θύμα κάποιων παραλείψεων
ΕΝΑ ΑΚΟΜΗ ΕΡΓΟ ΕΜΠΟΔΙΣΤΗΚΕ

Ένα ακόμη έργο έπεσε θύμα κάποιων αδικαιολόγητων παραλείψεων. Στη Νίσυρο έφτασε η «μπίγα», που θα εχρησιμοποιείτο για τη δημιουργία κυματοθραύστη στη θαλάσσια περιοχή του Λευκαντιού, προκειμένου να προστατευτεί η παραλία από τα κύματα της «Προβέζας»

Φαίνεται όμως, απ' ό,τι τουλάχιστον αναφέρουν οι πρώτες πληροφορίες μας, ότι δεν τηρήθηκαν οι προβλεπόμενες διαδικασίες, με αποτέλεσμα να μην επιπραπεί η έναρξη των εργασιών, για τις οποίες δεν είχε εκδοθεί η απαιούμενη άδεια.

Κατά τις ίδιες πληροφορίες, η επέμβαση των αρμοδίων υπηρεσιακών οργάνων προκάλεσε κίνδυνο δημιουργίας επεισοδίων, τα οποία ευτυχώς αποφεύχθηκαν.

Εκπομπή με θέμα τη Νίσυρο σε γαλλικό τηλεοπτικό κανάλι

Ταινία του συμπατριώτη μας Αντώνη Γεωργάκη με θέμα «**Τα ελληνικά νησιά**» προβλήθηκε στο Τρίτο Κανάλι της Γαλλικής Τηλεόρασης στην εκπομπή «Θάλασσα». Μεγάλο μέρος της ταινίας αναφερόταν στη Νίσυρο, στην ιστορία της, στον πολιτισμό της, στον φυσικό της πλούτο, στα αρχαιολογικά μνημεία της, ενώ κατά τη διάρκεια της εκπομπής μπροστά από τα μάτια πέντε εκατομμυρίων και πλέον θεατών περνούσαν εικόνες από το βράχο της Σπηλιανής, το Ηφαίστειο, τα Κάστρα του νησιού, την Ηλικιωμένη, το Γυαλί κ.ά.

Σημειώνεται ότι το Τρίτο Κανάλι έχει ηλικία 30 χρόνων, έχει πολύ μεγάλη ακροαματικότητα και επί 15 χρόνια είχε στενό συνεργάτη του τον **Αντώνη το Γεωργάκη**, ο οποίος επιστρέφοντας από τις διακοπές του, δεν έχασε την ευκαιρία να προβάλει στη Γαλλία τη Νίσυρο, προς την οποία είναι γνωστό το πάθος και η αγάπη του.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Γνωρίζεται ότι το Πολιτιστικό Ίδρυμα Δωδεκανήσου «Κλεόβουλος ο Λίνδιος», σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Δωδεκανησιακών Σωματείων Αθηνών, οργανώνουν ειδική εκδήλωση, κατά την οποία θα γίνει η παρουσίαση του έργου και της εκδοτικής δραστηριότητας της Εταιρείας Νισυριακών Μελετών

Η εκδήλωση θα λάβει χώρα την Τετάρτη 13 Ιανουαρίου 2010 και ώρα 19.00 στην αίθουσα εκδηλώσεων της Ομοσπονδίας. Υψηλάντου 143-145 στον Πειραιά.

Καλούνται όλοι οι συμπατριώτες της Αθήνας και του Πειραιά να τιμήσουν με την παρουσία τους την εκδήλωση, η οποία θα έχει καθαρά Νισύρικο χαρακτήρα και δια μέσου αυτής θα προβληθεί και η γενέτειρά μας Νίσυρος.

Από το Δ.Σ. της Ε.Ν.Μ.

ΚΙΝΕΖΙΚΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΛΟΥΤΡΟΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ανάμεσά τους και η Νίσυρος

Κινέζικο ενδιαφέρον έχει εκδηλωθεί για συνεργασία με τις λουτροπόλεις και τα SPA που λειτουργούν στην Ελλάδα. Η Εθνική Επιτροπή SPA του Γενικού Επιμελητηρίου της Κίνας, σε επικοινωνία με την Ελληνική Πρεσβεία του Πεκίνου, εξέφρασε το έντονο ενδιαφέρον της για συνεργασία και ανταλλαγή ιδεών, χωρίς να αποκλείει και την εμπορική συναλλαγή μεταξύ των δύο μερών στον τομέα του θεραπευτικού τουρισμού.

Όπως δήλωσε ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Ιαματικών Πηγών και Λουτροπόλεων Ελλάδας κ. Ανέστης Αναστασιάδης, πρόκειται να ενημερώσει σχετικά όλες τις λουτροπόλεις που λειτουργούν στην Ελλάδα, ανάμεσα στις οποίες συγκαταλέγονται από το χώρο της Δωδεκανήσου οι πηγές Καλλιθέας και τα Λουτρά της Νισύρου, προκειμένου να εκδηλώσουν ενδιαφέρον, ώστε να προχωρήσουν οι παραπέρα συνεννοήσεις.

Πέθανε ο Πέτρος Διακοβασίλης

Στα 44 μόλις χρόνια του πέθανε στη Νίσυρο ο **Πέτρος Διακοβασίλης**. Ένας νέος άνθρωπος ολοζώντανος δραστήριος, εργατικός, που όμως δεν μπόρεσε να ξεπεράσει το καρδιακό επεισόδιο που τον κτύπησε. Ο ξαφνικός θάνατος του αξέχαστου Πέτρου συγκλόνισε όλο το νησί και βύθισε σε πένθος και όλους όσοι τον είχαν γνωρίσει, είτε ως εστιάτορα στην παραλία των Πάλων, είτε ως οργανοπαίκτη-βιολιτζή, να χαρίζει κέφι στα γλέντια και στα πανηγύρια του νησιού.

Στη νεκρώσιμη ακολουθία που εψάλη στους Πάλους παραβρέθηκαν όλοι οι συμπατριώτες, συγγενείς, φίλοι, για να απευθύνουν το στερνό αντίο και να δώσουν κουράγιο στη σύζυγό του Αστραδενή και τα παιδιά του, που απαρηγόρητοι αδυνατούσαν να πιστέψουν το κακό που μέσα σε λίγες ώρες τούς βρήκε.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

Με λίγα λόγια

- Υπόστεγο κατασκευάστηκε στην προβλήτα του λιμανιού της Νισύρου, η κατασκευή του οποίου προκάλεσε θετικά σχόλια των επιβατών, οι οποίοι θα βρίσκουν υπό τη στέγη του προστασία, περιμένοντας το πλοίο για αναχώρηση.
- Τιμητική διάκριση στο Φεστιβάλ Ελληνικού Ντοκιμαντέρ της Χαλκίδας απέσπασε η ταινία «Τα παιδιά της Χορωδίας» της Λουκίας Ρικάκη, της οποίας πολλές σκηνές έχουν γυριστεί στη Νίσυρο.
- Διήμερη εκδρομή στη Νίσυρο πραγματοποίησε η Λέσχη Αυτοκινήτου 4Χ4 της Κω. Πήραν μέρος πολλοί οδηγοί, οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν το εσωτερικό του νησιού, διασχίζοντάς το μέσα από βατές διαδρομές και άγνωστα μονοπάτια.
- Σαραντατετράχρονος οδηγός συνελήφθη στη Νίσυρο, γιατί κατείχε κυνηγετικό όπλο χωρίς άδεια και κρατούσε 6 πέρδικες αντί 4 που επιτρέπεται. Ενώ έτερος, κάτοικος Καλύμνου αυτός, συνελήφθη από την Αστυνομία γιατί είχε τοποθετήσει στο κυνηγετικό του όπλο 5 φυσίγγια, αντί 3 που προβλέπει ο νόμος. Η καραμπίνα κατασχέθηκε.
- Κατάληψη του σχολείου τους πραγματοποίησαν οι μαθητές του Γυμνασίου-Λυκείου Νισύρου, διαμαρτυρόμενοι για την απουσία καθηγητών βασικών μαθημάτων. Την περίπτωση επικαλέσθη σε ομιλία της στη Βουλή η Υπουργός Παιδείας Άννα Διαμαντοπούλου.
- Σε ποσοστό 38,23% έφτασε η αποχή στα Δωδεκάνησα κατά τις πρόσφατες βουλευτικές εκλογές, ενώ βρέθηκαν 2.496 άκυρα και 754 λευκά ψηφοδέλτια, από τα οποία τα 18 άκυρα και 2 λευκά αναβρέθηκαν στη Νίσυρο.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΙΣΥΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ενόψει του γεγονότος ότι το 2011 συμπληρώνονται 50 χρόνια από τότε που 24 καλοί συμπατριώτες μας της Αθήνας αποφάσισαν την ίδρυση της Εταιρείας Νισυριακών Μελετών, μια απόφασησταθμό στα πολιτιστικά δρώμενα του νησιού μας, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε την πραγματοποίηση διαφόρων εκδηλώσεων για να τιμηθεί η μνήμη τών σκαπανέων αυτής της κινήσεως και να εξαρθεί καταλλήλως το γεγονός εκείνο.

Πρωτεύουσα θέση, στα πλαίσια των εκδηλώσεων αυτών, θα έχει η έκδοση πανηγυρικών τόμων, μεταξύ των οποίων και ο τόμος που θα αναφέρεται στους Νισύριους της διασποράς, με ιδιαίτερη μνεία σε ένα έκαστο από τα ιδρυτικά μέλη της Εταιρείας.

Προς το σκοπό αυτό παρακαλούνται οι συμπατριώτες μας αλλά και οι φίλοι της Νισύρου οι οποίοι έχουν κάποιο στοιχείο για τους Νισύριους της διασποράς, να επικοινωνήσουν με τον Πρόεδρο ή τα μέλη του Δ.Σ. στα κάτωθι τηλέφωνα:

Κ. Χαρτοφύλης:	210-4281265 ή 210-8994533.
Γ. Σακελλαρίδης:	210-9337899
Ν. Πλάκας:	210-8066572
Ι. Νικολόπουλος:	210-2823420
Ν. Αντάπαση:	210-4514581
Στρ. Καρβαΐνης:	6984-855654
Α. Μπίλλη:	210-9422429

ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΟΛΟΓΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ
ΛΟΥΚΙΑΣ ΣΩΤ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΥ
Πτυχιούχου Πανεπιστημίων Αθηνών και Tufts Βοστώνης. Μέλους της Αμερικανικής Εταιρείας Περιοδοντολογίας και της Εταιρείας Εμφυτευματολογίας
Οδός Αγίας Σοφίας (πρ. Γράμμου) 4 - ΡΟΔΟΣ Τηλ. 38850
Κιν. 6944-501841. Δέχεται με ραντεβού